

ยุทธศาสตร์การพัฒนา
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในเขตจังหวัดนครปฐม (พ.ศ.๒๕๕๘ - ๒๕๖๐)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม

สารบัญ

๒ ส่วนที่ ๑ บทนำและข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของจังหวัดนครปฐม	๑
▪ วัตถุประสงค์ในการจัดทำยุทธศาสตร์ฯ	๑
▪ ขั้นตอนในการจัดทำยุทธศาสตร์ฯ	๑
▪ ประโยชน์ของการจัดทำยุทธศาสตร์ฯ	๑
▪ ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของจังหวัด	๒
๒ ส่วนที่ ๒ ทิศทางการพัฒนาท้องถิ่น	๑๘
▪ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๙)	๑๘
▪ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน (นโยบายรัฐบาล)	๒๓
▪ ยุทธศาสตร์ประเทศ	๒๙
▪ ยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่	๓๔
▪ ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑ (นครปฐม , กาญจนบุรี , ราชบุรี , สุพรรณบุรี)	๓๕
▪ ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนครปฐม	๓๗
▪ ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ	๓๙
▪ แนวทางดำเนินการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของ อปท.	๔๒
๓ ส่วนที่ ๓ ศักยภาพของจังหวัดนครปฐม	๔๗
▪ ลักษณะการพัฒนา	๔๗
▪ ศักยภาพการพัฒนาจังหวัด	๔๘
▪ สรุปผลการวิเคราะห์ SWOT Analysis ของจังหวัดนครปฐม	๔๙
๔ ส่วนที่ ๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๕๑
▪ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์	๕๑
▪ ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา และแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น	๕๒

บทนำและข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของจังหวัดนครปฐม

๑.๑ บทนำ

๑.๑ วัตถุประสงค์ในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสตร์การพัฒนาศาสตร์

๑) เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสตร์การพัฒนาศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครปฐม (พ.ศ.๒๕๕๘ - ๒๕๖๐) ให้มีความครอบคลุม สอดคล้อง และตรงกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

๒) เพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินงานในภาพรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ

๓) เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด มีการประสานและบูรณาการการจัดทำแผนพัฒนาร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔) เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสตร์การพัฒนาศาสตร์ และแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.๒๕๕๘ - ๒๕๖๐) ของตนเอง

๑.๒ ขั้นตอนในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสตร์การพัฒนาศาสตร์

๑) คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม จัดเวทีประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด และประชาคม เพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินงานในภาพรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสตร์การพัฒนาศาสตร์

๒) องค์การบริหารส่วนจังหวัดแจ้งยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสตร์การพัฒนาศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดที่ได้จากกระบวนการดังกล่าว ให้เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลทราบ เพื่อนำไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสตร์การพัฒนาศาสตร์ และแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.๒๕๕๘ - ๒๕๖๐) ของตนเองต่อไป

๑.๓ ประโยชน์ของการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสตร์การพัฒนาศาสตร์

๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด มียุทธศาสตร์การพัฒนาศาสตร์การพัฒนาศาสตร์ เป็นทิศทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๒) การพัฒนาท้องถิ่นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีการประสานและบูรณาการร่วมกัน ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาจังหวัด

๓) การพัฒนาท้องถิ่นสอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น จังหวัด และเป็นไปตามความต้องการของประชาชนโดยรวม

๔) ทำให้ยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสตร์การพัฒนาศาสตร์ระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของจังหวัดนครปฐม

▪ ลักษณะที่ตั้งและอาณาเขต

ที่ตั้ง : จังหวัดนครปฐมเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคกลางด้านตะวันตก ตั้งอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำท่าจีน ซึ่งเป็นพื้นที่บริเวณที่ราบลุ่มภาคกลาง โดยอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๑๓ องศา ๔๕ ลิปดา ๑๐ พิลิปดา เส้นแวงที่ ๑๐๐ องศา ๔ ลิปดา ๒๘ พิลิปดา มีพื้นที่ ๒,๑๖๘.๓๒๗ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑,๓๕๕,๒๐๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๒ ของพื้นที่ประเทศ และจัดอยู่ลำดับที่ ๖๒ ของประเทศ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครไปตามเส้นทางถนนเพชรเกษม ๕๖ กิโลเมตร หรือตามเส้นทางถนนบรมราชชนนี (ถนนปิ่นเกล้า - นครชัยศรี) ๕๑ กิโลเมตร และตามเส้นทางรถไฟ ๖๒ กิโลเมตร โดยมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

อาณาเขต

- ทิศเหนือ : ติดต่อกับอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศใต้ : ติดต่อกับอำเภอกระทุ่มแบน อำเภอบ้านแพ้ว
จังหวัดสมุทรสาคร และอำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี
ทิศตะวันออก : ติดต่อกับอำเภอไทรน้อย อำเภอบางใหญ่ อำเภอบางกรวย
จังหวัดนนทบุรี และเขตทวีวัฒนา เขตหนองแขม กรุงเทพฯ และ
อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ทิศตะวันตก : ติดต่อกับอำเภอบ้านโป่ง อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี และ
อำเภท่ามะกา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

▪ สภาพภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศของจังหวัดนครปฐมโดยทั่วไปมีลักษณะเป็นที่ราบถึงค่อนข้างราบเรียบ ไม่มีภูเขาและป่าไม้ ระดับความแตกต่างของความสูงของพื้นที่อยู่ระหว่าง ๒ - ๑๐ เมตร อยู่เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง ๖ เมตร สภาพพื้นที่โดยทั่วไปลาดจากทิศเหนือสู่ทิศใต้และทิศตะวันตกสู่ทิศตะวันออก มีแม่น้ำท่าจีนเป็นแม่น้ำสายหลักที่สำคัญ ไหลผ่าน ๓ อำเภอ คือ อำเภอบางเลน อำเภอนครชัยศรี และอำเภอสามพราน ความยาว ๙๗ กิโลเมตร ไหลจากทิศเหนือลงสู่ทิศใต้ พื้นที่ทางตอนเหนือและทางตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่เป็นที่ดอน มีที่ราบลุ่มทำนาได้เพียงบางส่วน พื้นที่ทางตอนกลางของจังหวัดเป็นที่ราบลุ่ม มีที่ดอนและแหล่งน้ำกระจายเป็นแห่งๆ สำหรับพื้นที่ด้านตะวันออกและด้านใต้เป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำท่าจีน มีคลองธรรมชาติและคลองข่อยที่ขุดขึ้นเพื่อการเกษตรและคมนาคมอยู่มาก พื้นที่สูงจากระดับน้ำทะเล ๒ - ๔ เมตร

▪ สภาพภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไปอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุม มีฝนตกชุกในฤดูฝน ในฤดูหนาวอากาศไม่หนาวจัด ส่วนในฤดูร้อนอากาศค่อนข้างร้อน จากสถิติของสถานีอุตุนิยมวิทยานครปฐม ในปี พ.ศ.๒๕๕๖ มีฝนตกประมาณ ๑๐๙ วัน ปริมาณน้ำฝนวัดได้ ๙๕๗.๔ มิลลิเมตร โดยฤดูร้อนจะเริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ - กลางเดือนพฤษภาคม อุณหภูมิสูงสุด ๔๐.๑ องศาเซลเซียส ส่วนฤดูหนาวจะเริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคม - กลางเดือนกุมภาพันธ์ โดยจะมีอากาศหนาวเย็นเป็นช่วงๆ มีอุณหภูมิต่ำที่สุด ๑๒ องศาเซลเซียส

อุณหภูมิ จังหวัดนครปฐมมีอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๒๗.๙ องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด ๓๓.๔ องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด ๒๒.๓ องศาเซลเซียส

↳ **ฤดูร้อน** อากาศจะร้อนและแห้ง เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม อุณหภูมิสูงสุดจะอยู่ในช่วงเดือนเมษายนถึงต้นเดือนพฤษภาคม

↳ **ฤดูฝน** เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม จะมีฝนทิ้งช่วงในระยะเดือนมิถุนายนถึงกลางเดือนกรกฎาคม ซึ่งในระยะเดือนที่ฝนทิ้งช่วงนี้ จะยังคงมีฝนตก แต่ปริมาณของน้ำฝนอาจไม่เพียงพอต่อการเกษตร

↳ **ฤดูหนาว** อากาศเย็นและมีหมอกในตอนเช้า เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ โดยจะมีมวลอากาศเย็นจากประเทศจีนและมองโกเลียแผ่ลงมาเป็นช่วงๆ ทำให้อากาศของจังหวัดหนาวเย็นเป็นระยะๆ ช่วงที่อากาศหนาวที่สุดอยู่ระหว่างเดือนธันวาคมถึงต้นเดือนมกราคม

▪ การเมืองการปกครอง

เขตการปกครอง

จังหวัดนครปฐม แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๗ อำเภอ ๑๐๖ ตำบล ๙๓๐ หมู่บ้าน สำหรับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทั้งสิ้น ๑๑๗ แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาลนคร ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๔ แห่ง เทศบาลตำบล ๑๘ แห่ง และ องค์การบริหารส่วนตำบล ๙๓ แห่ง (ขนาดใหญ่ ๑๔ แห่ง, ขนาดกลาง ๗๙ แห่ง) และมีชุมชน ๒๑๓ ชุมชน

การแบ่งเขตการปกครอง

อำเภอ	ปีที่ตั้ง (พ.ศ.)	พื้นที่ (ตร.ม.)		จำนวน ตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	จำนวน เทศบาล นคร	จำนวน เทศบาล เมือง	จำนวน เทศบาล ตำบล	จำนวน อบต.	จำนวน ชุมชน
		รวม	ร้อยละ							
เมืองนครปฐม	๒๔๓๙	๔๑๗,๔๔๐	๑๙.๓	๒๕	๒๑๔	๑	๑	๕	๒๑	๑๐๘
สามพราน	๒๔๓๙	๒๔๙,๓๔๗	๑๑.๕	๑๖	๑๓๗	-	๓	๒	๑๒	๒๙
นครชัยศรี	๒๔๕๒	๒๘๔,๐๓๑	๑๓.๑	๒๔	๑๐๘	-	-	๓	๒๒	๑๑
บางเลน	๒๔๓๙	๕๘๘,๘๓๖	๒๗.๑	๑๕	๑๘๐	-	-	๔	๑๕	๒๓
กำแพงแสน	๒๔๔๙	๔๐๕,๐๑๙	๑๘.๗	๑๕	๒๐๔	-	-	๑	๑๕	๑๖
ดอนตูม	๒๕๑๒	๑๗๑,๓๕๔	๗.๙	๘	๖๙	-	-	๑	๖	๑๘
พุทธมณฑล	๒๕๓๙	๕๒,๓๐๐	๒.๔	๓	๑๘	-	-	๒	๒	๘
รวม		๒,๑๖๘,๓๒๘	๑๐๐	๑๐๖	๙๓๐	๑	๔	๑๘	๙๓	๒๑๓

(ข้อมูล: ที่ทำการปกครองจังหวัดนครปฐม ณ เดือนเมษายน ๒๕๕๖)

บัญชีสรุปการจัดแบ่งขนาดของ อบต.ในเขตจังหวัดนครปฐม

อำเภอ	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก	รวม
เมืองนครปฐม	๓	๑๘	-	๒๑
สามพราน	๘	๔	-	๑๒
นครชัยศรี	-	๒๒	-	๒๒
บางเลน	-	๑๕	-	๑๕
กำแพงแสน	๒	๑๓	-	๑๕
ดอนตูม	-	๖	-	๖
พุทธมณฑล	๑	๑	-	๒
รวม	๑๔	๗๙	-	๙๓

(ข้อมูล: สนง.ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครปฐม ณ เดือนเมษายน ๒๕๕๖)

ประชากร

จังหวัดนครปฐม มีประชากรจำนวนทั้งสิ้น ๘๘๐,๗๑๖ คน แยกเป็นชาย ๔๒๒,๙๐๐ คน หญิง ๔๕๗,๘๑๖ คน มีครัวเรือนจำนวน ๓๔๔,๑๓๐ ครัวเรือน อำเภอที่มีประชากรมากที่สุด ได้แก่ อำเภอเมืองนครปฐม อำเภอที่มีประชากรน้อยที่สุด คือ อำเภอพุทธมณฑล สำหรับอำเภอที่มีความหนาแน่นมากที่สุด คือ อำเภอสามพราน เนื่องจากมีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก อำเภอที่มีความหนาแน่นน้อยที่สุด คือ อำเภอบางเลน เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ใช้เป็นพื้นที่ในการทำเกษตร ทำนา ทำไร่

(ข้อมูล : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ณ เดือนกันยายน ๒๕๕๖)

และเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา ตามกรอบยุทธศาสตร์ฯ เดิม องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม จึงขอกล่าวถึงสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานเฉพาะด้านตามประเด็นยุทธศาสตร์ฯ ดังนี้.-

๑) ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

▪ การศึกษา

มีสถานศึกษาจำนวนทั้งสิ้น ๒๗๖ แห่ง (เฉพาะโรงเรียนที่สังกัด สนง.คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) จำแนกเขตพื้นที่ความรับผิดชอบออกเป็น ๓ เขต ได้แก่

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑ จำนวน ๑๒๔ โรงเรียน
แบ่งพื้นที่ความรับผิดชอบ แยกเป็น

- โรงเรียนในเขตอำเภอเมืองนครปฐม จำนวน ๕๑ โรงเรียน
- โรงเรียนในเขตอำเภอกำแพงแสน จำนวน ๕๑ โรงเรียน
- โรงเรียนในเขตอำเภอดอนตูม จำนวน ๒๒ โรงเรียน

๒. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๒ จำนวน ๑๒๓ โรงเรียน
แบ่งพื้นที่ความรับผิดชอบ แยกเป็น

- โรงเรียนในเขตอำเภอนครชัยศรี จำนวน ๓๓ โรงเรียน
- โรงเรียนในเขตอำเภอสสามพราน จำนวน ๓๓ โรงเรียน
- โรงเรียนในเขตอำเภอบางเลน จำนวน ๔๙ โรงเรียน
- โรงเรียนในเขตอำเภอพุทธมณฑล จำนวน ๘ โรงเรียน

๓. สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษานครปฐม เขต ๙ จำนวน ๒๙ โรงเรียน
แบ่งพื้นที่ความรับผิดชอบ แยกเป็น

- โรงเรียนในเขตอำเภอเมืองนครปฐม จำนวน ๘ โรงเรียน
- โรงเรียนในเขตอำเภอกำแพงแสน จำนวน ๓ โรงเรียน
- โรงเรียนในเขตอำเภอดอนตูม จำนวน ๒ โรงเรียน
- โรงเรียนในเขตอำเภอนครชัยศรี จำนวน ๖ โรงเรียน
- โรงเรียนในเขตอำเภอสสามพราน จำนวน ๔ โรงเรียน
- โรงเรียนในเขตอำเภอบางเลน จำนวน ๔ โรงเรียน
- โรงเรียนในเขตอำเภอพุทธมณฑล จำนวน ๒ โรงเรียน

ในระดับอุดมศึกษา ได้แก่

- มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาลัยแสงธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มหาวิทยาลัยคริสเตียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตศาลายา และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

- สังกัดมหาวิทยาลัยสงฆ์ ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย และวิทยาเขตบาฬีศึกษาพุทธโฆส

- สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียนได้แก่ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ๑ แห่ง และศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน ๗ แห่งในทุกอำเภอ

(ข้อมูล : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑ , ๒ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต ๙)

■ ศาสนา

๑. ศาสนาพุทธ

- วัด มีจำนวน ๒๑๙ แห่ง จำแนกเป็น

- พระอารามหลวง ๕ แห่ง ได้แก่

- ๑) วัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร (มหานิกาย) อ.เมืองฯ
- ๒) วัดพระประโทนเจดีย์ (มหานิกาย) อ.เมืองฯ
- ๓) วัดเสนาหา (ธรรมยุต) อ.เมืองฯ
- ๔) วัดพระงาม (มหานิกาย) อ.เมืองฯ
- ๕) วัดไร่ขิง (มหานิกาย) อ.สามพราน

- วัดราษฎร์ ๒๑๔ แห่ง

- สำนักสงฆ์ มีจำนวน ๓ แห่ง
- ที่พักสงฆ์ มีจำนวน ๓ แห่ง
- วัดร้าง มีจำนวน ๑๑ แห่ง

๒. ศาสนาคริสต์ จำแนกเป็น - ศาสนสถานของนิกายโปรเตสแตนต์ ๑๘ แห่ง

- ศาสนสถานของนิกายโรมันคาทอลิก ๖ แห่ง

๓. ศาสนาอิสลาม

ศาสนสถานของศาสนาอิสลามมี ๑ แห่ง คือ มัสยิดปากีสถาน (ปาทาน) ประเทศไทย จังหวัด นครปฐม ตั้งอยู่ตำบลห้วยจรเข้ อำเภอเมืองนครปฐม ตั้งขึ้นเป็นทางการ เมื่อ พ.ศ.๒๕๔๑

(ข้อมูล : แผนพัฒนาจังหวัดนครปฐม ๔ ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๑)

■ วัฒนธรรม

ประเพณีท้องถิ่นทั่วไปที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม

๑. งานนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ นิยมจัดในวันขึ้น ๑๒ ค่ำ ถึงวันแรม ๕ ค่ำ เดือน ๑๒ รวม ๙ วัน เป็นงานประเพณีสำคัญ เพื่อเฉลิมฉลองสมโภชและนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ประชาชนทุกมุมเมือง มาร่วมงานนมัสการ มีการออกร้านจำหน่ายสินค้า กลางคืนมีมหรสพ เป็นเทศกาลที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ดี อีกงานหนึ่ง

๒. งานเทศกาลอาหารและผลไม้ นครปฐม กำหนดงานจัดขึ้นช่วงวันตรุษจีน (ปลาย มกราคม – ต้นกุมภาพันธ์ของทุกปี) มีการออกร้านจำหน่ายอาหารและผลไม้ในราคาขอย่อมเยา เพื่อเป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงและเป็นการส่งเสริมอาหารและผลไม้ของจังหวัดนครปฐมให้เป็นที่แพร่หลาย

๓. งานปิดทองหลวงพ่อดำไร่ชิง ตำบลไร่ชิง อำเภอสสามพราน จังหวัดนครปฐม จัดขึ้นระหว่างวันขึ้น ๑๓ ค่ำ เดือน ๕ ถึงวันแรม ๔ ค่ำ เดือน ๕ ของทุกปี เป็นงานเทศกาลปิดทองหลวงพ่อดำไร่ชิงอันเป็นที่เคารพบูชาของท้องถิ่น มีมหรสพและจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง

๔. งานมหาธีรราชเจ้ารำลึก มหกรรมวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม จัดขึ้นประมาณต้นเดือน มกราคมของทุกปี เพื่อเป็นการรำลึกถึงองค์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวและสืบสานวัฒนธรรมไทย มีกิจกรรมการแสดงทางวัฒนธรรมพื้นบ้าน และการแสดงทางวัฒนธรรมของนักเรียน นิทรรศการพระราชประวัติพระราชกรณียกิจรัชกาลที่ ๖ และกิจกรรมอื่น ๆ อีกมากมาย การจำหน่ายสินค้าทางวัฒนธรรม ศูนย์อาหารของดีจังหวัดนครปฐมตลอดจนการจำหน่ายสินค้าต่าง ๆ

๕. งานประเพณีสงกรานต์ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๓ – ๑๗ เมษายน ของทุกปี บริเวณองค์พระปฐมเจดีย์ มีการทำบุญสงฆ์พระพุทธรูป พระร่วงโรจนฤทธิ์ ก่อพระเจดีย์ทราย มีการละเล่นพื้นเมือง นมัสการองค์พระปฐมเจดีย์

๖. งานประเพณีแห่ธงสงกรานต์ มักกำหนดหลังวันสงกรานต์ ประมาณ ๗ วัน และจะจัดให้ตรงกับวันเสาร์-อาทิตย์ ส่วนใหญ่มีในพื้นที่อำเภอบางเลน อำเภอดอนตูม และอำเภอเมืองฯ เนื่องจากเป็นประเพณีของชาวลาวครั้ง ลาวโซ่ง โดยใช้เสาธงจากลำไม้ไผ่ที่ใหญ่และยาวประมาณ ๓ - ๔ วา และไม่มีตำหนิ ตัวธงจะนำวัสดุที่ใช้ในวัด เช่น ผ้าสีต่าง ๆ สำหรับทำผ้ามา่าน พรหมปูพื้น ผืนธงจะตกแต่งด้วยดอกไม้สด การแห่ธงนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างศรัทธาในพระพุทธศาสนา รดน้ำขอพรผู้สูงอายุ สร้างความสามัคคีในครอบครัว/ เพื่อนบ้าน/ หมู่บ้าน เป็นการสืบสานประเพณีพื้นบ้าน

๗. งานลอยกระทง จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ ซึ่งอยู่ในช่วงงานนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูและอนุรักษ์ประเพณีไทย ภายในงานจัดให้มีการประกวดกระทง ขบวนแห่กระทง โคมแขวนและนางนพมาศ นอกจากนี้ ยังมีมหรสพต่าง ๆ เช่น ภาพยนตร์ ดนตรี ลำตัด เพลงเรือ การจุดพลุ ดอกไม้ไฟ และการแสดงดนตรีไทย เพื่อเป็นงานรื่นเริงประจำปีอีกทางหนึ่ง

๘. งานเลี้ยงบุฟเฟ่ต์ช้าง และการประกวดราชินีช้าง จัดในวันที่ ๑ พฤษภาคมของทุกปี ซึ่งตรงกับวันแรงงานแห่งชาติที่ลานแสดงช้างและฟาร์มจระเข้สามพรานเพื่อเป็นการแสดงความขอบคุณแก่ช้างภายในฟาร์ม มีการประกวดราชินีช้างของสาวหุ่นต้วน้อย เพื่อหาผู้ที่สามารถถ่ายทอดบุคลิกความน่ารัก อ่อนโยน นุ่มนวลแบบช้าง

๙. งานประเพณีการแข่งขันเรือยาว จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี (แม่น้ำท่าจีน) หน้าวัดบางพระ อำเภอนครชัยศรี ประมาณช่วงออกพรรษา โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานโล่รางวัลแก่ทีมชนะเลิศ นอกจากนั้นตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำเป็นต้นไป เป็นเวลา ๑ เดือน จะมีการแข่งเรือในวันทอดกฐินตามวัดต่าง ๆ ที่อยู่ริมแม่น้ำ ซึ่งจะมีการทอดกฐินหรือถวายผ้าไตรจีวร พร้อมเครื่องอัฐบริวารแด่พระภิกษุสงฆ์ อันเป็นประเพณีสืบต่อกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ

(ข้อมูล : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม)

๒) ด้านเศรษฐกิจ

ดัชนีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP Implicit Deflator) ปี ๒๕๕๔ หดตัวร้อยละ ๑๓.๗ จากที่ขยายตัวร้อยละ ๔.๘ ในปี ๒๕๕๓ โดยดัชนีราคาภาคเกษตรหดตัวร้อยละ ๑๕.๒ และดัชนีราคาภาคเกษตรชะลอตัวร้อยละ ๖.๙

ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจภายในจังหวัด อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี ๒๕๕๖ คาดว่าจะอยู่ที่ร้อยละ ๔.๓ ต่อปี ขยายตัวต่อเนื่องจากปี ๒๕๕๕ จากนโยบายการปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำ ๓๐๐ บาท/วัน ประกอบกับแรงกดดันที่มีต่อต้นทุนของผู้ประกอบการ ทั้งจากการเพิ่มของค่าจ้างแรงงาน ค่าไฟฟ้า ราคาพลังงาน วัตถุดิบบางประเภท และการปรับเพิ่มอัตราเก็บภาษีสรรพสามิตสุราและบุหรี่ ทำให้กระบวนการส่งผ่านภาระสะสมของต้นทุนการผลิตมาที่ราคาสินค้าอุปโภคบริโภค

(ข้อมูล : สำนักงานคลังจังหวัดนครปฐม และแผนพัฒนาจังหวัดนครปฐม ๔ ปี)

■ การเกษตรกรรม

การเกษตรกรรมเป็นสาขาการผลิตที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม ซึ่งมีพื้นที่เกษตรกรรมจำนวนทั้งสิ้น ๗๙๘,๐๙๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๘๙ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด ประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ ๒๓.๕๙ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม อาชีพเกษตรกรรมที่สำคัญ ได้แก่ การทำนา ทำไร่ ทำสวนผลไม้ และพืชผัก การเลี้ยงสัตว์ และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ระบบการเกษตรในจังหวัดนครปฐม จัดเป็นเขตเกษตรก้าวหน้า เพราะมีระบบชลประทานที่ดี โดยอาศัยแหล่งน้ำจากกลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ทำนาลำปาว และแม่กลอง ประกอบกับเกษตรกรจังหวัดนครปฐมมีศักยภาพสูง สามารถเรียนรู้วิทยาการแบบใหม่ๆ และมีการใช้เทคโนโลยีในภาคการเกษตรที่พัฒนามากขึ้นระดับหนึ่ง พืชเศรษฐกิจที่ทำรายได้ให้จังหวัด ได้แก่ ข้าว อ้อย ไม้ผล พืชผักต่างๆ และไม้ดอกไม้ประดับ การเกษตรกรรมของจังหวัดนครปฐมมีความเป็นไปได้สูงต่อการวางแผนจัดการระบบการผลิตเพื่อเชื่อมโยงการส่งออก

(ข้อมูล : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม)

■ ประมง

จังหวัดนครปฐมประกอบอาชีพประมงน้ำจืดเป็นส่วนใหญ่ พื้นที่ทำการประมงมีจำนวนทั้งสิ้น ๑๐๔,๑๗๘ ไร่ มีเกษตรกรทำการประมงทั้งสิ้นจำนวน ๘,๔๓๔ ราย สัตว์น้ำที่นิยมเลี้ยง ได้แก่ ปลาน้ำจืด กุ้งก้ามกราม กุ้งขาว ปลาชวยงาม จระเข้ และสัตว์น้ำอื่นๆ มีผู้ประกอบการด้านการประมงทั้งสิ้น ๑๘๘ ราย โดยในปี พ.ศ.๒๕๕๕ มีผลผลิตจากการเพาะเลี้ยง ๗๑,๘๒๗.๐๗ ตัน มูลค่า ๕,๓๔๓,๐๖๖,๓๔๗.๘๐ ล้านบาท

(ข้อมูล : สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม)

■ ปศุสัตว์

เกษตรกรส่วนใหญ่มักทำการเกษตรแบบผสมผสาน มีการเลี้ยงสัตว์ควบคู่ไปกับการปลูกพืช หรือเลี้ยงสัตว์ควบคู่ไปกับการเลี้ยงสัตว์น้ำ กล่าวคือ เลี้ยงโคนม โคนเนื้อ ควบคู่กับการปลูกข้าวโพดฝักอ่อน, เลี้ยงสุกร ควบคู่กับการปลูกพืชผัก, เลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่ ควบคู่กับการเลี้ยงปลา ซึ่งเป็นประโยชน์ที่เกื้อกูลกันค่อนข้างครบวงจร สัตว์ที่นิยมเลี้ยง ได้แก่ ไก่, เป็ด, สุกร และโคนเนื้อ โดยในปี ๒๕๕๖ จังหวัดนครปฐมนิยมเลี้ยงไก่มากที่สุด จำนวน ๘,๗๙๕,๕๐๘ ตัว (นิยมเลี้ยงในพื้นที่อำเภอนครชัยศรี) รองลงมา ตามลำดับ ได้แก่ การเลี้ยงเป็ด จำนวน ๑,๑๔๘,๐๕๑ ตัว (นิยมเลี้ยงในพื้นที่อำเภอบางเลน) สุกร จำนวน ๒๔๐,๐๙๑ ตัว และโคนเนื้อ จำนวน ๓๘,๗๖๔ ตัว (นิยมเลี้ยงในพื้นที่อำเภอเมืองนครปฐม)

(ข้อมูล : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม)

■ การพาณิชย์กรรมและบริการ

๑. สถานประกอบการด้านพาณิชย์กรรม
  - ก. สถานีบริการน้ำมันในทุกอำเภอของจังหวัดนครปฐม
  - ข. ศูนย์การค้า/ห้างสรรพสินค้า มากกว่า ๑๐ แห่งในเขตจังหวัด
๒. สถานประกอบการเทศพาณิชย์กรรม
  - ก. สถานธนาบาล ๗ แห่ง (เป็นของเทศบาลนครนครปฐม ๓ แห่ง และเป็นของเอกชนที่ อ.เมืองนครปฐม ๑ แห่ง, อ.สามพราน ๒ แห่ง และ อ.นครชัยศรี ๑ แห่ง)
๓. สถานประกอบการด้านบริการ
  - ก. โรงแรม ๔๘ แห่ง (อ.เมืองนครปฐม ๒๑ แห่ง, อ.สามพราน ๙ แห่ง, อ.นครชัยศรี ๓ แห่ง, อ.กำแพงแสน ๗ แห่ง, อ.บางเลน ๓ แห่ง, อ.ดอนตูม ๓ แห่ง และ อ.พุทธมณฑล ๒ แห่ง)
  - ข. สถานบริการ ๒๑ แห่ง (อ.เมืองนครปฐม ๑๕ แห่ง, อ.สามพราน ๑ แห่ง และ อ.กำแพงแสน ๕ แห่ง)
  - ค. ธนาคาร จำนวนประมาณ ๒๕ แห่ง

■ อุตสาหกรรม

การอุตสาหกรรมเป็นสาขาที่ทำรายได้เข้าสู่จังหวัดนครปฐมมากที่สุด มีการขยายตัวทางอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นเขตปริมณฑลของกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมแล้วอุตสาหกรรมในจังหวัดนครปฐม มีการประกอบกิจการหลากหลายประเภทปะปนกันไปไม่กระจุกตัวอยู่ในอุตสาหกรรมหนึ่งเป็นพิเศษ

ในปี ๒๕๕๖ จังหวัดนครปฐมมีโรงงานอุตสาหกรรมทั้งสิ้นจำนวน ๓,๑๓๔ แห่ง อุตสาหกรรมที่มีสัดส่วนการลงทุนมากที่สุด คือ อุตสาหกรรมอื่นๆ รองลงมา คือ อุตสาหกรรมเครื่องตี และ อุตสาหกรรมสิ่งทอ โรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอสามพราน และอำเภอเมืองนครปฐม สำหรับเขตที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมน้อยที่สุดอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอดอนตูม

(ข้อมูล : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครปฐม)

■ **สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)**

จังหวัดนครปฐมมีผู้ลงทะเบียนกลุ่มผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOPI ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๔ จำนวน ๕๙๙ ราย ผลิตภัณฑ์ OTOPI ที่ลงทะเบียน จำนวน ๙๙๒ ผลิตภัณฑ์ แบ่งออกเป็น ๕ ประเภท ได้แก่

๑. ประเภทอาหาร	จำนวน ๓๘๕	ผลิตภัณฑ์
๒. ประเภทเครื่องดื่ม	จำนวน ๕๔	ผลิตภัณฑ์
๓. ประเภทผ้า และเครื่องแต่งกาย	จำนวน ๙๒	ผลิตภัณฑ์
๔. ประเภทของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	จำนวน ๒๒๗	ผลิตภัณฑ์
๕. ประเภทสมุนไพรที่มีใช้อาหาร	จำนวน ๒๓๔	ผลิตภัณฑ์

(ข้อมูล : สวท.พัฒนาชุมชนจังหวัดนครปฐม)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม มีศูนย์จัดแสดงสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) โดยทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการจัดจำหน่ายสินค้า ซึ่งผู้สนใจสามารถติดต่อสอบถามได้ตามหมายเลขโทรศัพท์ที่ระบุไว้หน้าผลิตภัณฑ์ ในวันและเวลาราชการ ณ สำนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม

๓) **ด้านสังคม**

■ **สาธารณสุข**

ปี ๒๕๕๕ จังหวัดนครปฐมมีสถานบริการของกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่ โรงพยาบาลศูนย์ ๑ แห่ง (๖๗๐ เตียง) โรงพยาบาลชุมชน ๘ แห่ง (๓๖๐ เตียง) โรงพยาบาลเมตตาประชารักษ์ สังกัดกรมการแพทย์ ๑ แห่ง (๑๓๙ เตียง) และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน ๑๓๔ แห่ง นอกจากนี้ ยังมีโรงพยาบาลสังกัดอื่น ได้แก่ โรงพยาบาลจันทบุรีเบกษา สังกัดกระทรวงกลาโหม ๑ แห่ง (๑๒๔ เตียง) โรงพยาบาลตุลาการเฉลิมพระเกียรติ สังกัดกระทรวงยุติธรรม ๑ แห่ง (๖๐ เตียง) โรงพยาบาลกาญจนภิเษก สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ๑ แห่ง (๒๗ เตียง) และศูนย์เทศบาลนครนครปฐม จำนวน ๑ แห่ง รวมทั้งสิ้นจำนวน ๑๔๘ แห่ง

สำหรับจำนวนบุคลากรสาธารณสุขภาครัฐของจังหวัดนครปฐม ได้แก่ แพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร และพยาบาล พบว่า อัตราส่วน แพทย์ ๑ : ๒,๙๐๑ ทันตแพทย์ ๑ : ๑๑,๘๕๑ เภสัชกร ๑ : ๘,๗๓๒ และพยาบาล ๑ : ๖๗๗

สาเหตุการตายที่พบมากที่สุดในปี ๒๕๕๓ - ๒๕๕๔ อันดับ ๑ ได้แก่ มะเร็ง (รวมเนื้องอก) อันดับ ๒ ได้แก่ โรคติดเชื้อและปรสิตอื่นๆ และโรคหลอดเลือดสมองใหญ่ ตามลำดับ

สาเหตุการเจ็บป่วยของประชากรในจังหวัด ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๕๕

- ผู้ป่วยนอก ได้แก่ โรกระบบหายใจ รองลงมาได้แก่ โรกระบบไหลเวียนเลือด, โรคเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการ และเมตาบอลิซึม ตามลำดับ

- ผู้ป่วยใน ได้แก่ โรคอื่นๆ เกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการ และเมตาบอลิซึม รองลงมา ได้แก่ โรคความดันโลหิตสูง, โรคเลือดและอวัยวะสร้างเลือดและความผิดปกติบางชนิดที่เกี่ยวข้องกับระบบภูมิคุ้มกัน ตามลำดับ

(ข้อมูล : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครปฐม)

■ ผู้สูงอายุ

ในปี ๒๕๕๖ จังหวัดนครปฐมมีจำนวนชมรมผู้สูงอายุที่ขึ้นทะเบียน รวมจำนวนทั้งสิ้น ๑๔๕ ชมรม แบ่งเป็นชมรมในเขตพื้นที่ อ.เมืองฯ ๓๕ ชมรม, อ.สามพราน ๒๐ ชมรม, อ.นครชัยศรี ๒๗ ชมรม, อ.บางเลน ๒๐ ชมรม, อ.กำแพงแสน ๒๖ ชมรม, อ.ดอนตูม ๑๐ ชมรม และ อ.พุทธมณฑล ๗ ชมรม มีจำนวนสมาชิก รวมทั้งสิ้น ๗๗,๒๗๑ คน

(ข้อมูล : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครปฐม งานส่งเสริมสุขภาพ)

- จังหวัดนครปฐม มีสถานสงเคราะห์คนชราของรัฐ ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน ๒ แห่ง คือ

๑. สถานสงเคราะห์คนชรานครปฐม (ตั้งอยู่ ณ ม.๕ ต.สนามจันทร์ อ.เมืองฯ จ.นครปฐม)

↳ เป็นสถานสงเคราะห์คนชราสำหรับชายและหญิง รับผู้สูงอายุได้มากที่สุดจำนวน ๑๐๐ คน

๒. สถานสงเคราะห์คนชราเฉลิมราชกุมารี (หลวงพ่อบึงอู่ถ้ำ) (ตั้งอยู่ ณ ม.๓ ถ.นครชัยศรี-ห้วยพลู ต.วัดสำโรง อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม)

↳ เป็นสถานสงเคราะห์คนชราสำหรับหญิงล้วน รับผู้สูงอายุได้มากที่สุดจำนวน ๗๐ คน

(ข้อมูล : สนง.สาธารณสุขจังหวัดนครปฐม และสำนักปลัด อบจ.นครปฐม)

■ ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

จากข้อมูลคดีที่เกิดขึ้นในช่วงระหว่างเดือนมกราคม - ธันวาคม ๒๕๕๖ มีการแจ้งความในคดี อุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ จำนวน ๗๑ คดี จับกุมได้ ๕๙ ราย, คดีชีวิต ร่างกายและเพศ ๓๗๐ คดี จับกุมได้ ๒๕๐ ราย, คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ๙๐๔ คดี จับกุมได้ ๔๒๔ ราย, คดีที่น่าสนใจ ๕๘๑ คดี จับกุมได้ ๑๒๖ ราย และคดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย ๑๐,๐๘๐ คดี จับกุมได้ ๑๑,๑๘๙ ราย ทั้งนี้ คดีที่มีสัดส่วนการแจ้งความค่อนข้างสูง ได้แก่ คดียาเสพติดให้โทษ คดีลักทรัพย์ คดีอาชญากรรมธรรมดา และคดีการพนัน ตามลำดับ

(ข้อมูล : สถานีตำรวจภูธรจังหวัดนครปฐม กลุ่มงานสืบสวน)

■ การสาธารณสุข

↳ จังหวัดนครปฐมเป็นจังหวัดที่มีสาธารณสุขภัยต่าง ๆ เกิดขึ้นไม่มากนัก ทั้งนี้ สาธารณภัยที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ ได้แก่ อุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย ภัยแล้ง และอุบัติเหตุทางถนน โดยในปี ๒๕๕๕ จังหวัดนครปฐม ประสบสาธารณสุขภัย ดังนี้

- อุทกภัย จำนวน ๑ ครั้ง ในพื้นที่ ๗ อำเภอ ๑๐๑ ตำบล ๗๙๕ หมู่บ้าน
- วาตภัย จำนวน ๗๑ ครั้ง ในพื้นที่ ๗ อำเภอ
- อัคคีภัย จำนวน ๔๔ ครั้ง ในพื้นที่ ๕ อำเภอ
- ไฟฟ้า จำนวน ๔๔ ครั้ง

➔อุบัติเหตุทางถนน

จังหวัดนครปฐม ได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการร่วมป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาลปีใหม่ โดยผลการปฏิบัติงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในช่วงเทศกาลปีใหม่ ๒๕๕๗ (๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๖ – ๒ มกราคม ๒๕๕๗) พบว่า ผู้ขับขี่ที่ถูกดำเนินคดีตามมาตรการลดพฤติกรรมเสี่ยง ๑๐ มาตรการ มีจำนวนทั้งสิ้น ๑,๗๒๓ ราย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ไม่สวมหมวกนิรภัย	๑,๖๒๑	ราย	เพิ่มขึ้นจากปี ๕๖	๙.๗๕ %
๒. มอเตอร์ไซด์ตัดแปลง	๙๘๗	ราย	เพิ่มขึ้นจากปี ๕๖	๖๓.๑๔ %
๓. เมาสุรา	๙๑	ราย	ลดลงจากปี ๕๖	-๖๖.๔๒ %
๔. ไม่คาดเข็มขัดนิรภัย	๖๔๖	ราย	เพิ่มขึ้นจากปี ๕๖	๔๓.๙๖ %
๕. ไม่มีใบขับขี่	๑,๘๓๙	ราย	เพิ่มขึ้นจากปี ๕๖	๕๔.๑๕ %
๖. ขับรถเร็วเกินกำหนด	๔๘	ราย	ลดลงจากปี ๕๖	-๗๓.๙๑ %
๗. ฝ่าฝืนสัญญาณไฟจราจร	๖๑๐	ราย	เพิ่มขึ้นจากปี ๕๖	๘๓.๑๘ %
๘. ขับรถย้อนศร	๖๖๘	ราย	เพิ่มขึ้นจากปี ๕๖	๙๘.๒๒ %
๙. แข่งในที่คับขัน	๙๗	ราย	เพิ่มขึ้นจากปี ๕๖	๑.๐๔ %
๑๐. โทรศัพท์ขณะขับรถ	๑๒๗	ราย	ลดลงจากปี ๕๖	-๑๖.๙๙ %

สำหรับสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุมากที่สุด ได้แก่ มอเตอร์ไซด์ไม่ปลอดภัย ร้อยละ ๔๑.๖๗ เมาสุรา ร้อยละ ๓๓.๓๓ และตัดหน้ากระชั้นชิด ร้อยละ ๘.๓๓ สำหรับยานพาหนะที่เกิดอุบัติเหตุสูงสุด คือ รถมอเตอร์ไซด์ ร้อยละ ๙๐.๙๑ และช่วงเวลาที่เกิดอุบัติเหตุสูงสุด อยู่ระหว่างเวลา ๒๐.๐๑ - ๐๐.๐๐ น.

(ข้อมูล :สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครปฐม)

๔) ด้านสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว

▪ ทรัพยากรดิน

ดินในจังหวัดนครปฐม เป็นพื้นที่ที่เกิดจากการทับถมของตะกอนในระดับและอายุต่างๆ กัน โดยเกิดขึ้นจากอิทธิพลของตะกอนลำน้ำ และตะกอนน้ำกร่อย ดินส่วนใหญ่มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงค่อนข้างสูง และมีความเหมาะสมต่อการกสิกรรม

พื้นที่ด้านตะวันตกของจังหวัดเป็นพื้นที่ดอน มีการระบายน้ำของดินดี ดินมีศักยภาพเหมาะสมต่อการปลูกพืชไร่ ไม้ผล และไม้ยืนต้น

พื้นที่ของจังหวัดทางด้านตะวันออกตอนกลาง และตอนใต้ เป็นที่ราบลุ่มต่ำ มีการระบายน้ำของดินเลว ดินจะมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว นอกจากนี้ เป็นดินที่มีการพัฒนาปรับปรุงบำรุงดินโดยการยกร่องถาวร มีความเหมาะสมต่อการปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น และพืชผัก

(ข้อมูล : สถานีพัฒนาที่ดินนครปฐม)

▪ ป่าไม้

จังหวัดนครปฐมไม่มีพื้นที่ป่าไม้ มีแต่เขตพื้นที่บำรุงสวนป่า ซึ่งมีจำนวน ๖๓๓.๘๐ ไร่ และไม้ที่ขึ้นทะเบียนสวนป่า ได้แก่ ไม้สัก ไม้ยางนา ไม้ยูคาลิปตัส สะเดา ไม้สน เป็นต้น (ไม่รวมของภาคเอกชน)

▪ ทรัพยากรน้ำ

๑. แหล่งน้ำธรรมชาติ

จังหวัดนครปฐมมีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ คือ แม่น้ำท่าจีน (แม่น้ำนครชัยศรี) ไหลผ่านจังหวัดนครปฐมตั้งแต่อำเภอบางเลน สิ้นสุดเขตจังหวัดนครปฐมที่เขตอำเภอสมาปราน เป็นแหล่งน้ำ สายหลัก มีแม่น้ำหรือลำธาร คลอง จำนวน ๗๒๔ สาย สามารถใช้งานได้ในฤดูแล้ง จำนวน ๗๒๓ สาย มีหนอง บึง จำนวน ๒๔ แห่ง สามารถใช้งานได้ในฤดูแล้ง จำนวน ๒๓ แห่ง และอื่นๆ จำนวน ๒๒๔ แห่ง ใช้งานได้ในฤดูแล้ง จำนวน ๒๒๔ แห่ง

๒. แหล่งน้ำชลประทาน

จังหวัดนครปฐมมีแหล่งน้ำประกอบด้วย โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาที่สร้างแล้วเสร็จ จำนวน ๘ โครงการ มีพื้นที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ ๑,๐๓๖,๖๒๖ ไร่ หรือ ร้อยละ ๗๖.๔๙ ของพื้นที่ครอบครองทางการเกษตรของจังหวัด จำนวน ๑,๓๕๕,๒๐๔ ไร่

ในจังหวัดนครปฐม มีคลองส่งน้ำ จำนวน ๘๗ สาย, คลองระบายน้ำ จำนวน ๑๐๙ สาย, คลองส่งน้ำและคลองระบายน้ำ จำนวน ๑๖ สาย และคลองธรรมชาติ จำนวน ๓๐ สาย
(ข้อมูล : สำนักงานโครงการชลประทานนครปฐม)

▪ ปริมาณน้ำฝน

ปริมาณฝนที่ตกในพื้นที่จังหวัดนครปฐม จากข้อมูลของสถานีอุตุนิยมวิทยานครปฐม อำเภอกำแพงแสน ย้อนหลัง ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๕๒ - ๒๕๕๖) พบว่า ปริมาณน้ำฝนจะอยู่ในช่วง ๙๕๐ - ๑,๓๐๐ มิลลิเมตร ฝนตกมากที่สุดปี ๒๕๕๔ วัดได้ ๑,๒๙๕.๕ มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก ๑๑๑ วัน ส่วนฝนตกน้อยที่สุดในปี ๒๕๕๖ วัดได้ ๙๕๗.๔ มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก ๑๐๙ วัน

▪ การท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวประเภทโบราณสถาน

๑. วัดพระปฐมเจดีย์
๒. วัดพระประโทนเจดีย์
๓. เมืองเก่ากำแพงแสน
๔. พระราชวังสนามจันทร์
๕. วัดพระเมรุ

สถานที่ท่องเที่ยว ในเขตอำเภอเมืองนครปฐม

๑. องค์พระปฐมเจดีย์
๒. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระปฐมเจดีย์
๓. พระราชวังสนามจันทร์
๔. พระประโทนเจดีย์
๕. ศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาไทย ปิยะชนก

สถานที่ท่องเที่ยว ในเขตอำเภอสามพราน

๑. วัดไร่ขิง	๒. สวนสามพราน
๓. ลานแสดงช้างและฟาร์มจระเข้สามพราน	๔. ตลาดริมน้ำวัดดอนหวาย
๕. ล่องเรือชมสวนเกษตร	

สถานที่ท่องเที่ยว ในเขตอำเภอนครชัยศรี

๑. วัดกลางบางแก้ว	๒. ตลาดน้ำวัดกลางคูเวียง
๓. พิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งไทย	๔. อุทยานปลาวัดห้วยปลุ
๕. พิพิธภัณฑ์วิถีชีวิตชาวนาไทย	๖. เจษฎาเทคนิค มิวเซียม

สถานที่ท่องเที่ยว ในเขตอำเภอกำแพงแสน

๑. เมืองเก่ากำแพงแสน	๒. สวนป่าสมุนไพรวัดปลักไม้ลาย
๓. โดมอุทยานแมลงเฉลิมพระเกียรติ (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน)	

สถานที่ท่องเที่ยว ในเขตอำเภอบางเลน

๑. หมู่บ้านไทยโซ่ง	๒. ตลาดน้ำลำพญา
๓. ตลาดบางหลวง ร.ศ. ๑๒๒	๔. แอร์ออร์คิดส์

สถานที่ท่องเที่ยว ในเขตอำเภอพุทธมณฑล

๑. พุทธมณฑล	๒. เรือนไทย
๓. ไอพาร์ เลค วอเตอร์สกี	๔. ล่องเรือเที่ยวคลองมหาสวัสดิ์

(ข้อมูล : สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครปฐม)

๕) ด้านการบริหารจัดการที่ดี

■ **การบริหารราชการ**

จังหวัดนครปฐม แบ่งส่วนการบริหารราชการออกเป็น ๓ ส่วน ได้แก่

๑) หน่วยราชการบริหารส่วนกลางในจังหวัด (ที่ขึ้นตรงต่อส่วนกลาง) มีจำนวน ๖๖ หน่วยงาน เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวง ทบวง กรมอื่นๆ ๔๘ หน่วยงาน หน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ๔ หน่วยงาน และหน่วยงานอิสระ ๑๔ หน่วยงาน

๒) หน่วยราชการบริหารส่วนภูมิภาคอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ว่าราชการจังหวัด มีจำนวน ๓๑ หน่วยงาน เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวง ทบวง กรมอื่น ๆ ๒๑ หน่วยงาน หน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ๗ หน่วยงาน ระดับอำเภอ แบ่งเป็น ๗ อำเภอ ๑๐๖ ตำบล ๙๓๐ หมู่บ้าน

๓) หน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่น แบ่งเป็น องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาลนคร ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๔ แห่ง เทศบาลตำบล ๑๗ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ๙๔ แห่ง และมีชุมชน ๒๑๓ ชุมชน

■ **องค์กรพัฒนาภาคเอกชน**

จังหวัดนครปฐมมีองค์กรภาคเอกชนซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาและช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมของจังหวัด ได้แก่ สโมสรไลออนส์ จำนวน ๓ แห่ง สโมสรโรตารี จำนวน ๗ แห่ง นอกจากนี้ยังมีองค์กรภาคเอกชนที่เป็นกำลังหลักร่วมกับภาครัฐเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดนครปฐมอีก ๓ องค์กร ได้แก่ หอการค้าจังหวัดนครปฐม สมาอุตสาหกรรมจังหวัดนครปฐม และชมรมธนาคารจังหวัดนครปฐม

■ **การเลือกตั้ง**

การเลือกตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดนครปฐมภายใต้อำนาจหน้าที่ในการดำเนินการจัดการเลือกตั้งของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนครปฐม ได้แก่

- การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา
- การเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น ได้แก่ นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี สมาชิกสภาเทศบาล นายองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๖) **ด้านการบริการสาธารณะ (โครงสร้างพื้นฐาน)**

การคมนาคมขนส่ง

๑) **ระบบขนส่งทางบก**

➤ **รถยนต์** จากกรุงเทพฯ ใช้เส้นทางสายเก่า สายถนนเพชรเกษม (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔) ผ่านตำบลอ้อมน้อย อ้อมใหญ่ สามพราน ไปจนถึงจังหวัดนครปฐม หรือเส้นทางสายใหม่จากกรุงเทพฯ ถนนบรมราชชนนี ผ่านพุทธมณฑล นครชัยศรี ไปจนถึงจังหวัดนครปฐม ระยะทาง ๕๖ กิโลเมตร จังหวัดมีถนนในความรับผิดชอบของหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค ๒ แห่ง ดังนี้

- สำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดนครปฐม

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ สำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดนครปฐม มีถนนโครงข่ายทางหลวงชนบทอยู่ในความรับผิดชอบ ระยะทางรวม ๒๔๙.๕๑๘ กิโลเมตร โดยแยกแต่ละประเภท ดังนี้

- ๑) ทางลาดยาง ๒๒๒.๒๑๒ กิโลเมตร
- ๒) ทางลูกรัง ๒๗.๓๐๖ กิโลเมตร

ในการนี้ ได้มีการถ่ายโอนถนนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ เป็นระยะทางรวมทั้งสิ้น ๘๘๖.๑๙๓ กิโลเมตร (ข้อมูล : สำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดนครปฐม)

- แขวงการทางนครปฐม

ในปี ๒๕๕๕ แขวงการทางนครปฐม มีถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบที่ขึ้นทะเบียนทางหลวงไว้ ระยะทางรวมทั้งสิ้น ๕๑๘.๖๙๖ กิโลเมตร โดยแยกเป็นทางลาดยาง จำนวน ๒๖๑.๕๖๗ กิโลเมตร คอนกรีต จำนวน ๒๕๗.๑๒๙ กิโลเมตร และสะพาน จำนวน ๖,๕๓๐.๘๑ เมตร
(ข้อมูล : แขวงการทางนครปฐม)

↳ **รถไฟ**

การรถไฟแห่งประเทศไทย มีบริการรถไฟออกจากสถานีกรุงเทพฯ และสถานีรถไฟธนบุรี ทุกวัน ใช้เวลาประมาณ ๑ ชั่วโมง

๒) **ระบบขนส่งทางน้ำ** เป็นเส้นทางคมนาคมขนส่งสินค้าภาคการเกษตรภายในภาคกลางจังหวัดใกล้เคียง ได้แก่ สุพรรณบุรี สมุทรสาคร ซึ่งมีแม่น้ำ/ลำคลอง ที่ใช้ในการคมนาคม และใช้ประโยชน์ด้านการเกษตร เป็นจำนวนมาก

นอกจากนี้ จังหวัดนครปฐม ยังมีสนามบินของโรงเรียนการบินกำแพงแสน ซึ่งเป็นสนามบินในราชการกองบินกองทัพอากาศ ตั้งอยู่ที่อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

■ **แหล่งน้ำ**

มีแหล่งน้ำประกอบด้วยโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาที่สร้างแล้วเสร็จ จำนวน ๘ โครงการ มีพื้นที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ ๑,๐๓๖,๖๒๖ ไร่ หรือ ร้อยละ ๗๖.๔๙ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

ในจังหวัดนครปฐม มีคลองส่งน้ำ จำนวน ๘๗ สาย, คลองระบายน้ำ จำนวน ๑๐๙ สาย, คลองส่งน้ำและคลองระบายน้ำ จำนวน ๑๖ สาย และคลองธรรมชาติ จำนวน ๓๐ สาย
(ข้อมูล : สำนักงานโครงการชลประทานนครปฐม)

■ **การประปา**

ระบบการประปาของจังหวัดนครปฐม แบ่งออกเป็น ๒ แห่ง ดังนี้

๑. การประปาในเขตเมือง เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของเทศบาลนครนครปฐม

๒. การประปาในเขตสามพราน เป็นของการประปาส่วนภูมิภาค สาขาสามพราน จำหน่ายน้ำประปา ในเขตเทศบาลสามพราน เทศบาลนครชัยศรี เทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ เทศบาลตำบลดอนยายหอม เทศบาลตำบลบางกระทีก ฯลฯ

สำหรับท้องถิ่นอื่นๆ ส่วนใหญ่จะมีระบบประปาหมู่บ้านทั้งที่เป็นของท้องถิ่นเอง และ/หรือ จัดซื้อจากบริษัทเอกชน เพื่อใช้ในการอุปโภค-บริโภค

■ **ไฟฟ้า**

ไฟฟ้าเป็นการสาธารณูปโภคที่ได้พัฒนาขยายบริการไปสู่ภูมิภาค/ท้องถิ่นต่างๆ ได้อย่างกว้างขวาง สำหรับจังหวัดนครปฐมปัจจุบันทุกหมู่บ้านมีไฟฟ้าเข้าถึง ทั้งนี้โดยระบบโครงข่ายสายส่ง และสถานีจ่ายไฟฟ้า กระจายอยู่ทั่วไป มีจำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าครอบคลุมและใช้ไฟแล้วทุกหมู่บ้านทั้งหมด ๙๓๐ หมู่บ้าน

▪ การสื่อสาร

๑) การไปรษณีย์

เป็นบริการขั้นพื้นฐานที่รัฐจัดให้กับประชาชนทั่วไป เนื่องจากราคาค่าบริการยังอยู่ในขั้นต่ำ มีความปลอดภัยและรวดเร็วถึงมือผู้รับอย่างแน่นอน

จังหวัดนครปฐมมีที่ทำการไปรษณีย์ จำนวน ๑๓ แห่ง กระจายอยู่ในทุกอำเภอ และมีที่ทำการไปรษณีย์อนุญาตเอกชน อีกจำนวน ๓๓ แห่ง

๒) โทรคมนาคม

เพื่อเป็นการพัฒนาระบบสารสนเทศ และสนับสนุนการเจริญเติบโตของภาครัฐและภาคธุรกิจ การค้าและอุตสาหกรรม ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของจังหวัดนครปฐม ที่ทำการสื่อสารโทรคมนาคมนครปฐม ซึ่งรับผิดชอบงานด้านบริการโทรคมนาคมในพื้นที่ ได้ทำการเปิดและขยายโครงข่ายงานบริการตามความเหมาะสม

โทรศัพท์ภายในประเทศในโครงข่ายของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ปี ๒๕๕๕ มีจำนวนเลขหมายที่มีไว้ให้บริการ จำนวน ๗๘,๖๔๑ เลขหมาย

(ข้อมูล : สำนักงานสถิติจังหวัดนครปฐม)

๓) สถานีวิทยุ

จังหวัดนครปฐมมีสถานีวิทยุกระจายเสียงทหารอากาศ ๐๑๒ กำแพงแสน ระบบ AM กำลังส่ง ๑๐ กิโลวัตต์ ที่ออกอากาศให้บริการข่าวสาร สารและบันเทิงแก่ประชาชนในเขตจังหวัดนครปฐม และภาคกลาง ๑๒ จังหวัด

๔) การสื่อสารมวลชน

ลักษณะการสื่อสารมวลชนจังหวัดนครปฐม แยกเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

๑. สื่อวิทยุโทรทัศน์ มีผู้สื่อข่าวภูมิภาคประจำจังหวัด ช่อง ๓, ๕, ๗, ๙, ทีวีไทย PBS และเคเบิลทีวี (บริการในเขตเทศบาลนครนครปฐม)

๒. สื่อวิทยุกระจายเสียงมี ๑ สถานี คือ สถานีวิทยุกระจายเสียงทหารอากาศ ๐๑๒ กำแพงแสน

๓. สื่อหนังสือพิมพ์ทั้งส่วนกลางและท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม มีหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเป็นจำนวนมาก

๔. สื่อวิทยุชุมชนในจังหวัดนครปฐม มีจำนวนทั้งสิ้น ๕๒ แห่ง แบ่งเป็นวิทยุชุมชนในเขตพื้นที่ อ.เมืองนครปฐม ๑๕ แห่ง, อ.สามพราน ๑๖ แห่ง, อ.นครชัยศรี ๗ แห่ง, อ.บางเลน ๕ แห่ง, อ.กำแพงแสน ๕ แห่ง, อ.ดอนตูม ๓ แห่ง และ อ.พุทธมณฑล ๑ แห่ง

ส่วนที่ ๒

ทิศทางการพัฒนาท้องถิ่น

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙)

★ แนวคิดและทิศทางการพัฒนาประเทศ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) ได้จัดทำขึ้นในช่วงเวลาที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับสถานการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงกว่าช่วงที่ผ่านมา ในระยะแผนพัฒนา ฉบับที่ ๘-๑๐ สังคมไทยได้เผชิญปัญหาหลัก "ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" ไปประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวางในทุกระดับ ซึ่งได้มีส่วนเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคงท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ในระยะแผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๑ ทุกภาคส่วนในสังคมไทยเห็นพ้องร่วมกันน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีคุณภาพ มีโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากร และได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วนทั้งในระดับชุมชน ระดับภาค และระดับประเทศ พัฒนาสู่ความสมดุลในทุกมิติอย่างบูรณาการและเป็นองค์รวม เพื่อมุ่งให้เกิดภูมิคุ้มกันที่เข้มแข็งและมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม เพื่อให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน

★ วิสัยทัศน์และพันธกิจ

■ วิสัยทัศน์ประเทศไทย

มุ่งพัฒนาสู่ “สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง”

■ พันธกิจ

๑. สร้างสังคมเป็นธรรมและมีคุณภาพ ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต ได้รับการคุ้มครองทางสังคมอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม มีโอกาสเข้าถึงทรัพยากรและกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาค ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาภายใต้ระบบบริหารจัดการภาครัฐที่โปร่งใส เป็นธรรม

๒. พัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีคุณธรรม เรียนรู้ตลอดชีวิต มีทักษะ และการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย สถาบันทางสังคมและชุมชนท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง

๓. พัฒนาฐานการผลิตและบริการให้เข้มแข็งและมีคุณภาพบนฐานความรู้ ความคิดสร้างสรรค์และภูมิปัญญา สร้างความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน ปรับโครงสร้างการผลิตและการบริโภคให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๔. สร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชน รวมทั้งสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงจากภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ

★ วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลัก

■ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเสริมสร้างสังคมที่เป็นธรรมและเป็นสังคมสันติสุข
๒. เพื่อพัฒนาคนไทยทุกกลุ่มวัยอย่างเป็นองค์รวมทั้งทางกาย ใจ สติปัญญา อารมณ์ คุณธรรมจริยธรรม และสถาบันทางสังคมมีบทบาทหลักในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ
๓. เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ คุณภาพ และยั่งยืน มีความเชื่อมโยงกับเครือข่ายการผลิตสินค้าและบริการบนฐานปัญญา นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ มีความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
๔. เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เพียงพอต่อการรักษาสมดุลของระบบนิเวศ และเป็นฐานที่มั่นคงของการพัฒนาประเทศ

■ เป้าหมายหลัก

๑. ความอยู่เย็นเป็นสุขและความสงบสุขของสังคมไทยเพิ่มขึ้น ความเหลื่อมล้ำในสังคม/สัดส่วนผู้ อยู่ใต้เส้นความยากจนลดลง และดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชันไม่ต่ำกว่า ๕.๐ คะแนน
๒. คนไทยมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีสุขภาวะดีขึ้น มีคุณธรรม จริยธรรม และสถาบันทางสังคม มีความเข้มแข็งมากขึ้น
๓. เศรษฐกิจเติบโตในอัตราที่เหมาะสมตามศักยภาพของประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิต ภาพรวมไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓.๐ ต่อปี เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ของ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๔๐
๔. คุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน เพิ่มประสิทธิภาพการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งเพิ่มพื้นที่ป่าไม้เพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศ

★ ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ (เฉพาะประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการ พัฒนาท้องถิ่น)

ยุทธศาสตร์การพัฒนา ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

๑. ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมในสังคม ให้ความสำคัญกับ

- ๑) การสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมควบคู่กับการเสริมสร้างขีดความสามารถ ในการจัดการความเสี่ยงและสร้างโอกาสในชีวิตให้แก่ตนเอง ส่งเสริมการจัดสรรทรัพยากรให้เกิดความเป็นธรรม
- ๒) การจัดบริการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิขั้นพื้นฐาน เน้นการสร้างภูมิคุ้มกันระดับ ปัจเจก และสร้างการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจในการพัฒนาประเทศ โดยมุ่งพัฒนาระบบบริการ สาธารณะให้มีคุณภาพและมีช่องทางการเข้าถึงอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง

๓) การเสริมสร้างพลังให้ทุกภาคส่วน สามารถเพิ่มทางเลือกการใช้ชีวิตในสังคม และมีส่วนร่วมในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองได้อย่างมีคุณค่าและศักดิ์ศรี เพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของชุมชนในการจัดการปัญหาด้วยตนเอง สนับสนุนกลุ่มอาชีพ ส่งเสริมให้ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพลังร่วมในการพัฒนาสังคม ส่งเสริมบทบาทสตรีทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น

๔) การสานสร้างความสัมพันธ์ของคนในสังคมให้มีคุณค่าร่วมและตระหนักถึงผลประโยชน์ของสังคม และเสริมสร้างการบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส มีระบบตรวจสอบและการรับผิดชอบที่รัดกุม

๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับ

๑) การพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง มุ่งพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกช่วงวัย พัฒนาทักษะให้คนมีการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต สร้างจิตสำนึกให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม เคารพกฎหมาย หลักสิทธิมนุษยชน

๒) การส่งเสริมการลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพอย่างเป็นองค์รวม เสริมสร้างสุขภาพคนไทย ให้มีความสมบูรณ์แข็งแรง พัฒนาความรู้และทักษะในการดูแลสุขภาพตนเอง สร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนา นโยบายสาธารณะที่เอื้อต่อสุขภาพ

๓) การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งสร้างกระแสสังคมให้การเรียนรู้เป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน มินิสัยใฝ่รู้ รักการอ่าน สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและสนับสนุนปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๔) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม พัฒนabatบาทของสถาบันหลักทางสังคมให้เอื้อต่อการพัฒนาคน สร้างค่านิยมให้คนไทยภูมิใจในวัฒนธรรมไทย ยอมรับความแตกต่างที่หลากหลายของวัฒนธรรม และสร้างความเป็นเอกภาพในสังคม

๓. ยุทธศาสตร์ความเข้มแข็งภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหารและพลังงาน ให้ความสำคัญกับ

๑) การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน สนับสนุนให้เกษตรกรรายย่อยมีที่ดินเป็นของตนเองหรือมีสิทธิทำกินในที่ดิน ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

๒) การเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพการผลิตภาคเกษตร สนับสนุนการผลิตทางการเกษตรที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ปรับปรุงบริการขั้นพื้นฐานเพื่อการผลิตให้ทั่วถึง พัฒนา/เสริมสร้างองค์ความรู้ที่เหมาะสมทางการเกษตร สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมแก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง

๓) การสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ตลอดห่วงโซ่การผลิต สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร ส่งเสริมภาคเอกชน/องค์กรชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการระบบสินค้าเกษตร และอาหารร่วมกับสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการโลจิสติกส์ของภาคเกษตร

๔) การสร้างความมั่นคงในอาชีพและรายได้ให้แก่เกษตรกร ยกกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของเกษตรกร สร้างแรงจูงใจให้เยาวชน เกษตรกรรุ่นใหม่ และแรงงานที่มีคุณภาพเข้าสู่อาชีพเกษตรกรรม สนับสนุนการพึ่งพาตนเองของเกษตรกร

๕) การสร้างความมั่นคงด้านอาหารและพัฒนาพลังงานชีวภาพในระดับครัวเรือนและชุมชน ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกต้นไม้/ป่าไม้ โดยชุมชนและเพื่อชุมชนเพิ่มขึ้น ส่งเสริมการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนการเผยแพร่องค์ความรู้และการพัฒนาด้านอาหาร ส่งเสริมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ให้เป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้มแข็งด้านอาหารแก่เกษตรกรและชุมชนอย่างเป็นระบบ

๖) การสร้างความมั่นคงด้านพลังงานชีวภาพเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศและความเข้มแข็งภาคเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการใช้พลังงานชีวภาพ และปลูกจิตสำนึกในการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า

๗) การปรับระบบบริหารจัดการภาครัฐเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน สนับสนุนบทบาทของเกษตรกร เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ภาคเอกชน และชุมชนให้มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและวางแผนการผลิตทางการเกษตร ภาครัฐมี การประสานความร่วมมือและบูรณาการการทำงานอย่างจริงจัง

๔. ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน
ให้ความสำคัญกับ

๑) การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม เน้นการนำความคิดสร้างสรรค์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรทางปัญญา ไปพัฒนา ต่อยอด ถ่ายทอด และประยุกต์ใช้ประโยชน์ทั้งเชิงพาณิชย์ สังคม และชุมชน

๒) การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพ เท่าเทียม และเป็นธรรม พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ให้เชื่อมโยงการขนส่งทั้งภายในและระหว่างประเทศ

๓) การบริหารจัดการเศรษฐกิจส่วนรวมอย่างมีเสถียรภาพ เพิ่มประสิทธิภาพการจัดสรรและการบริหารงบประมาณ เสริมสร้างความเข้มแข็งทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕. ยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม ให้ความสำคัญกับ

๑) การปรับปรุงและเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคการพัฒนาภายในประเทศตั้งแต่ระดับชุมชนท้องถิ่น เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นให้รับรู้และเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

๖. ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับ

๑) การอนุรักษ์ ป่าไม้ และสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พัฒนาระบบฐานข้อมูลและการจัดการองค์ความรู้ ปรับปรุงและฟื้นฟูแหล่งน้ำเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุน ส่งเสริมให้เกิดการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพ

๒) การเตรียมความพร้อมรองรับภัยพิบัติทางธรรมชาติ ด้วยการจัดทำแผนที่และจัดลำดับพื้นที่เสี่ยงภัยทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาค และจังหวัด สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีการเตรียมความพร้อมและจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับภัยพิบัติ

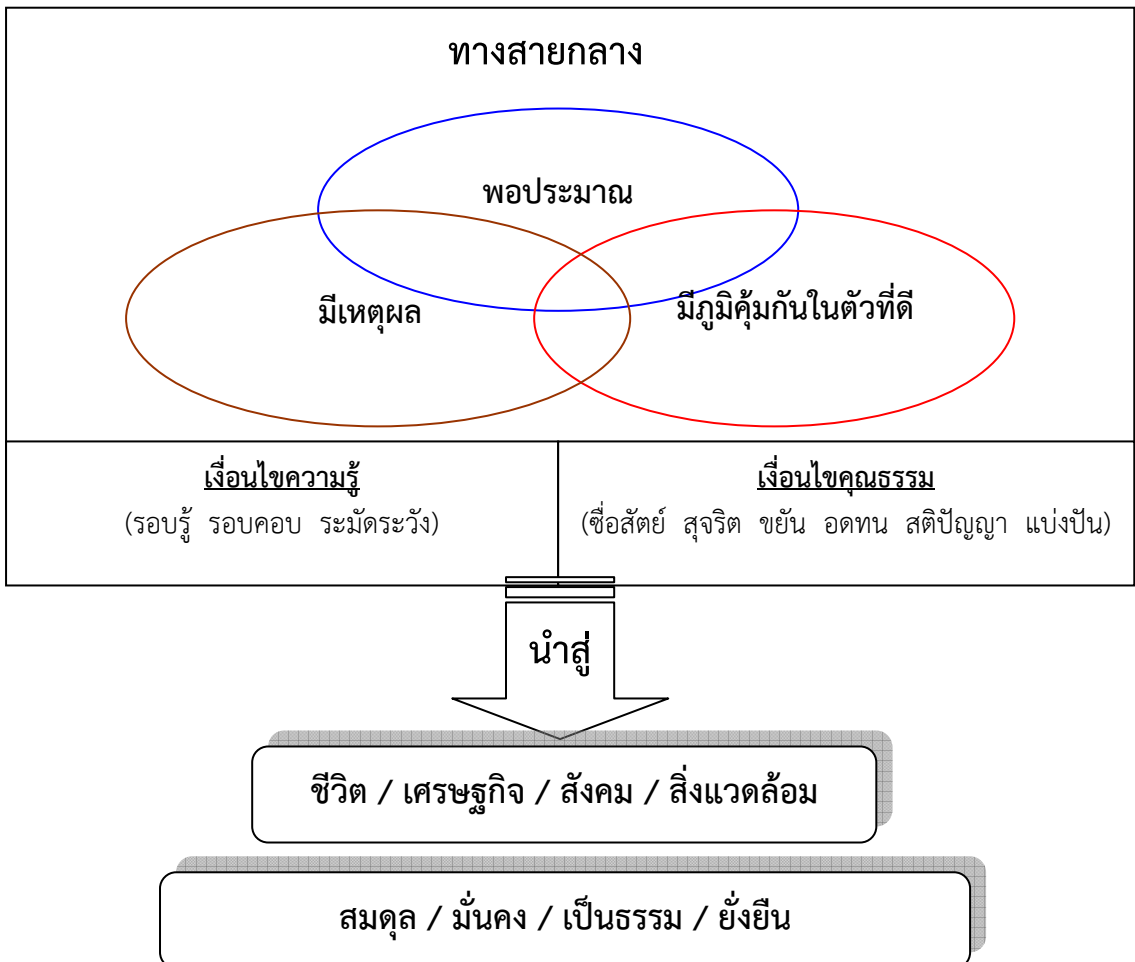
๓) การควบคุมและลดมลพิษ เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะและน้ำเสียชุมชน พัฒนาระบบการจัดการของเสียอันตราย พัฒนาระบบเตือนภัย และระบบการจัดการเมื่อเกิดอุบัติเหตุด้านมลพิษ

๔) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเป็นธรรมอย่างบูรณาการ โดยพัฒนาศักยภาพชุมชนในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ

★ **การบริหารจัดการแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) สู่การปฏิบัติ**

แนวทางการขับเคลื่อนแผนฯ สู่การปฏิบัติ : มุ่งสร้างความเข้าใจให้ทุกภาคส่วนตระหนักรับ และบูรณาการประเด็นการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์ที่มีความเชื่อมโยงกันเพื่อกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการระดับต่างๆ พัฒนาวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการแปลงแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ส่งเสริมให้ประชาชนมีบทบาทสำคัญในกระบวนการพัฒนา สร้างความเข้มแข็งของชุมชน/ท้องถิ่น พร้อมทั้งจัดทำระบบการติดตามประเมินผลและสร้างตัวชี้วัดเพื่อการพัฒนา ที่สามารถนำไปใช้กำกับการทำงานตามยุทธศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้หลักการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สรุปปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

แผนการบริหารราชการแผ่นดิน

★ นโยบายรัฐบาล

นโยบายการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลเดิม ที่แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันอังคารที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ แบ่งการดำเนินการเป็น ๒ ระยะ คือ

๑. ระยะเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก และ
๒. ระยะการบริหารราชการ ๔ ปีของรัฐบาล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑) นโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก

๑. สร้างความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติและฟื้นฟูประชาธิปไตย
๒. กำหนดให้การแก้ไขและป้องกันปัญหาเสพติดเป็น “วาระแห่งชาติ” โดยยึดหลักนิติธรรม และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด
๓. ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐอย่างจริงจัง
๔. ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการและเร่งรัดขยายเขตพื้นที่ชลประทาน
๕. เร่งนำสันติสุขและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนกลับมาสู่พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
๖. เร่งฟื้นฟูความสัมพันธ์และพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและนานาชาติ
๗. แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและผู้ประกอบการเนื่องจากภาวะเงินเฟ้อและราคาน้ำมันเชื้อเพลิง
๘. ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเพิ่มกำลังซื้อภายในประเทศ สร้างสมดุลและความเข้มแข็งอย่างมีคุณภาพให้แก่ระบบเศรษฐกิจมหภาค
  - พักหนี้ครัวเรือนของเกษตรกรรายย่อยและผู้มีรายได้น้อย
  - ดำเนินการให้แรงงานมีรายได้เป็นวันละไม่น้อยกว่า ๓๐๐ บาท และผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมีรายได้เดือนละไม่น้อยกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท
  - จัดให้มีเบี้ยยังชีพรายเดือนแบบขั้นบันไดสำหรับผู้สูงอายุ
  - ให้มีมาตรการภาษีเพื่อลดภาระการลงทุนของประชาชน ได้แก่ บ้านหลังแรก และรถยนต์คันแรก
๙. ปรับลดภาษีเงินได้นิติบุคคล ให้เหลือร้อยละ ๒๓ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ และลดลงเหลือร้อยละ ๒๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖
๑๐. ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งเงินทุน
  - เพิ่มเงินทุนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอีกแห่งละ ๑ ล้านบาท
  - จัดตั้งกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี โดยมีวงเงินเฉลี่ยจังหวัดละ ๑๐๐ ล้านบาท
  - จัดตั้งกองทุนตั้งตัวได้ในวงเงินประมาณ ๑,๐๐๐ ล้านบาท ต่อสถาบันอุดมศึกษาที่ร่วมโครงการ
  - จัดสรรงบประมาณเข้ากองทุนพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML)

๑๑. ยกระดับราคาสินค้าเกษตรและให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งเงินทุน
๑๒. เร่งเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวทั้งในและนอกประเทศ
๑๓. สนับสนุนการพัฒนางานศิลปหัตถกรรมและผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อการสร้างเอกลักษณ์และการผลิตสินค้าในท้องถิ่น
๑๔. พัฒนาระบบประกันสุขภาพ เพิ่มประสิทธิภาพระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ๓๐ บาทรักษาทุกโรค ให้ประชาชนได้รับบริการอย่างมีคุณภาพ สะดวก รวดเร็ว และเป็นธรรม
๑๕. จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แท็บเล็ตให้แก่โรงเรียน โดยทดลองดำเนินการในโรงเรียนนำร่องสำหรับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๕ ควบคู่กับการเร่งพัฒนาเนื้อหาที่เหมาะสม
๑๖. เร่งรัดและผลักดันการปฏิรูปการเมืองที่ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง โดยมีสภาาร่างรัฐธรรมนูญที่เป็นอิสระยกเว้นรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ และให้ประชาชนเห็นชอบผ่านการออกเสียงประชามติ

๒) ระยะการบริหารราชการ ๔ ปีของรัฐบาล (เฉพาะประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่น)

๑. นโยบายความมั่นคงแห่งรัฐ

- ๑.๑ เติบโตและพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ ตระหนักในพระมหากรุณาธิคุณและจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมและเผยแพร่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ๑.๒ พัฒนาระบบการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ โดยระดมสรรพกำลังจากทุกภาคส่วนให้สามารถดำเนินร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกัน แก้ไข บรรเทา และฟื้นฟูความเสียหายที่เกิดจากภัยต่าง ๆ
- ๑.๓ เร่งดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติด องค์กรอาชญากรรม การค้ามนุษย์ ผู้หลบหนีเข้าเมือง แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย และบุคคลที่ไม่มีสถานะชัดเจน โดยการปรับปรุงระบบป้องกันและบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด และเป็นธรรม

๒. นโยบายเศรษฐกิจ

๒.๑ นโยบายเศรษฐกิจมหภาค

- ๒.๑.๑ ให้มีการกระจายรายได้ที่เป็นธรรม
- ๒.๑.๒ ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่หลากหลายได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
- ๒.๑.๓ ส่งเสริมและรักษาวินัยการคลัง ให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนา ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพในการบริหารและจัดการรายได้ในท้องถิ่นเพื่อลดการพึ่งพาเงินอุดหนุนจากส่วนกลาง

๒.๒ นโยบายสร้างรายได้

- ๒.๒.๑ ส่งเสริมการท่องเที่ยวจากทั้งภายนอกและภายในประเทศ
- ๒.๒.๒ ขยายบทบาทให้ธุรกิจการเกษตรและอาหาร
- ๒.๒.๓ เสริมสร้างกระบวนการสร้างอาชีพ สร้างงานที่มีคุณภาพ และรายได้สูงให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง เป็นระบบ
- ๒.๒.๔ ส่งเสริมการขยายความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการเงิน

๒.๓ นโยบายปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ

๒.๓.๑ ภาคเกษตร

- ๑) เพิ่มศักยภาพกระบวนการผลิตด้านปศุสัตว์ให้ได้มาตรฐาน ปลอดภัย
- ๒) พัฒนาการประมง ทั้งในการเพาะเลี้ยงและในแหล่งน้ำธรรมชาติ
- ๓) เสริมสร้างฐานรากของครัวเรือนเกษตรกรให้เข้มแข็ง
- ๔) พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าเพิ่มเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันในตลาดโลก
- ๕) ส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาพันธุ์

๒.๓.๒ ภาคอุตสาหกรรม

- ๑) พัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป
- ๒) เร่งพัฒนาภาคอุตสาหกรรมให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความรับผิดชอบต่อสังคม และอยู่ร่วมกับชุมชนได้

๒.๓.๓ ภาคการท่องเที่ยว การบริการ และการกีฬา

- ๑) การพัฒนาการท่องเที่ยว
  - ๑.๑) ส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการท่องเที่ยว
  - ๑.๒) พัฒนา บุคลากร และฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ สนับสนุนให้ภาคเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นลงทุนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
  - ๑.๓) ยกระดับและรักษามาตรฐานบริการด้านการท่องเที่ยว
  - ๑.๔) ส่งเสริมกิจกรรมและรูปแบบการท่องเที่ยว
  - ๑.๕) พัฒนาด้านการตลาด/ประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ด้านการตลาด และการประชาสัมพันธ์
- ๒) การพัฒนาภาคบริการ
  - ๒.๑) เร่งรัดพัฒนาผู้ประกอบการด้านบริการให้มียุทธศาสตร์ ทักษะทั้งด้าน ภาษา มาตรฐานการบริการ และการจัดการ
  - ๒.๒) พัฒนาธุรกิจบริการที่มีศักยภาพ
- ๓) การพัฒนากีฬา
  - ๓.๑) จัดหาและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการกีฬาให้เพียงพอ
  - ๓.๒) จัดให้มีทุนการศึกษาและทุนสนับสนุนแก่เด็กและเยาวชนที่มีความสามารถ
  - ๓.๓) พัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ สนับสนุนให้ผู้พิการเข้าถึงการกีฬาและการแข่งขันกีฬาในทุกระดับ

๒.๓.๔ การตลาด การค้า และการลงทุน

- ๑) ส่งเสริมการขยายตลาดเชิงรุกเพื่อรักษาตลาดเดิมและสร้างตลาดใหม่
- ๒) พัฒนาสินค้าและบริการที่สร้างโอกาสใหม่ในการหารายได้ การผลิตสินค้าและบริการ
- ๓) ขยายความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจการค้าการลงทุน และการตลาด

๒.๔ นโยบายโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาระบบรางเพื่อขนส่งมวลชน และการบริหารจัดการระบบขนส่งสินค้าและบริการ

๒.๔.๑ พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่ง ระบบประปา และระบบไฟฟ้าอย่างทั่วถึงเพียงพอ รวมทั้งส่งเสริมการประหยัดพลังงานและลดต้นทุนการขนส่ง

๒.๔.๒ ขยายการให้บริการ และการเข้าถึงบริการน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภคอย่างครอบคลุม และเท่าเทียมกัน

๒.๔.๓ พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ

๒.๕ นโยบายพลังงาน

๒.๕.๑ ส่งเสริมการผลิต การใช้ ตลอดจนการวิจัยและพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก

๒.๕.๒ ส่งเสริมและผลักดันการอนุรักษ์พลังงานอย่างเต็มรูปแบบ

๒.๖ นโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ

๒.๖.๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้ครอบคลุม ทั่วถึง เพียงพอ

๒.๖.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ ฮาร์ดแวร์ และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพ

๓. นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต

๓.๑ นโยบายการศึกษา

๓.๑.๑ สร้างโอกาสทางการศึกษา กระจายโอกาสทางการศึกษาในสังคมไทย โดยคำนึงถึงการสร้างความเสมอภาคและความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นแก่ประชากรทุกกลุ่ม

๓.๑.๒ เร่งพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทัดเทียมกับนานาชาติ

๓.๑.๓ เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์

๓.๒ นโยบายแรงงาน

๓.๒.๑ ส่งเสริมให้ผู้ต้องการมีงานทำในระบบ สามารถเข้าถึงข้อมูลตำแหน่งงานว่างได้โดยสะดวก

๓.๒.๒ เร่งยกระดับแรงงานไร้ฝีมือให้เป็นแรงงานกึ่งฝีมือ และแรงงานกึ่งฝีมือให้เป็นแรงงานมีฝีมือ

๓.๓ นโยบายการพัฒนาสุขภาพของประชาชน

๓.๓.๑ พัฒนาขีดความสามารถของอาสาสมัครสาธารณสุข ให้เป็นนักจัดการสุขภาพชุมชน ขยายความครอบคลุมไปถึงกลุ่มผู้ด้อยโอกาส

๓.๓.๒ พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกช่วงวัย

๓.๓.๓ ส่งเสริมให้ประชาชนทุกระดับมีโอกาสออกกำลังกายและเล่นกีฬา

๓.๔ นโยบายศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

๓.๔.๑ เร่งดำเนินการให้ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม มีบทบาทนำ ในการร่วมเทิดทูนสถาบันหลักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๓.๔.๒ อนุรักษ์ ทำนุบำรุง และบูรณปฏิสังขรณ์แหล่งศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม โบราณสถาน โบราณวัตถุ ที่เป็นเอกลักษณ์และมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์

๓.๔.๓ สร้างสรรค์อารยธรรมที่ดั่งามสู่วิถีชีวิตและสังคมคุณภาพ ดังนี้

- ๑) สร้างความเชื่อมโยงระหว่างยุคสมัยอย่างต่อเนื่อง
- ๒) ส่งเสริมความร่วมมือและเชื่อมโยงทางวัฒนธรรม

๓.๔.๔ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมและการนันทนาการ

๓.๔.๕ ขยายบทบาทและสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสภาวัฒนธรรมทุกจังหวัดกับภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน

๓.๕ นโยบายความมั่นคงของชีวิตและสังคม

๓.๕.๑ ส่งเสริมการพัฒนาให้ครอบครัวและสังคมไทยมีความมั่นคง อบอุ่น

๓.๕.๒ ส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ

๓.๕.๓ สนับสนุนบทบาทของสตรีไทยในการมีส่วนร่วมพัฒนาประเทศอย่างเสมอภาค

๓.๕.๔ เสริมสร้างให้ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๓.๕.๕ ลดอุบัติเหตุและความสูญเสียจากอุบัติเหตุจราจรให้น้อยที่สุด โดยน้อมนำหลักการแก้ไขปัญหารถจรตามแนวพระราชดำริไปสู่การปฏิบัติ และถือเป็น “วาระแห่งชาติ” ที่ต้องดำเนินการในทุกพื้นที่

๔. นโยบายที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔.๑ ดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและเร่งรัดการควบคุมมลพิษ

๔.๒ ส่งเสริม สร้างความตระหนักและจิตสำนึก

๔.๓ ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ

๔.๔ สร้างภูมิคุ้มกันและเตรียมความพร้อมในการรองรับและปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและพิบัติภัยธรรมชาติ

๔.๕ พัฒนาการองค์ความรู้ในการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่ช่วยให้เกิดการใช้ทรัพยากรและพลังงานอย่างประหยัดและลดมลพิษ จัดทำบุคลากรทางวิทยาศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕. นโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัย และนวัตกรรม

๕.๑ สนับสนุน ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนและความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน

๕.๒ ส่งเสริมการใช้ข้อมูลเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การวางแผนการผลิตด้านการเกษตร การป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติ

๖. นโยบายการต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

๖.๑ ส่งเสริมการรับรู้และความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับปัญหาเรื่องพรมแดน

๖.๒ ใช้ประโยชน์จากโครงข่ายคมนาคมขนส่งในภูมิภาคอาเซียนและอนุภูมิภาค

๗. นโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๗.๑ ประสิทธิภาพการบริหารราชการแผ่นดิน

๗.๑.๑ เสริมสร้างประสิทธิภาพของระบบการบริหารงานแบบบูรณาการอย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นการจัดการความรู้และพัฒนาส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีการสร้างนวัตกรรมในการทำงานอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ

๗.๑.๒ เสริมสร้างมาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลให้แก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๗.๑.๓ สนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีระบบ มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน รวมทั้งส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งร่วมกันจัดบริการสาธารณะบางอย่าง ซึ่งโดยสภาพหรือเพื่อประสิทธิภาพ ควรที่จะต้องร่วมกันทำ โดยคำนึงถึงความจำเป็นและความเหมาะสมตามศักยภาพของท้องถิ่น เพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการงบประมาณและบุคลากรของท้องถิ่น มีระบบบริหารงานบุคคลที่มีประสิทธิภาพ พร้อมรองรับภารกิจ และให้บริการที่ดีแก่ประชาชน

๗.๑.๔ พัฒนาระบบราชการให้โปร่งใสขึ้น พัฒนาระบบการติดตาม เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ปรับปรุงระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ตลอดจนการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดความสุจริตและมีประสิทธิภาพ

๗.๑.๕ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยร่วมกำหนดนโยบาย วางแผนการพัฒนาทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ร่วมเสนอความเห็น ปัญหา แนวทางแก้ไข และมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ

๗.๒ กฎหมายและการยุติธรรม

๗.๒.๑ ปรับปรุงระบบการช่วยเหลือประชาชนให้เข้าถึงความเป็นธรรมได้ง่าย รวดเร็ว ทั้งการช่วยเหลือด้านกฎหมาย การคุ้มครองดูแลรักษาสิทธิเสรีภาพของประชาชน การกระจายโอกาสการเข้าถึงความยุติธรรมไปสู่ระดับจังหวัด การเสริมสร้างความเข้มแข็ง/ยุติธรรมระดับชุมชนและหมู่บ้าน

๗.๒.๑ ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเชิงรุก โดยรณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมเป็นพลังแผ่นดินในการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหาอาชญากรรม โดยให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการจัดให้มีช่องทางการเข้าถึงและรับข้อมูลสารสนเทศ

๗.๓ ส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร จากทางราชการ สื่อสารมวลชน และสื่อสาธารณะทุกประเภทได้อย่างกว้างขวาง รวดเร็ว ถูกต้อง เป็นธรรม

๗.๓.๑ ส่งเสริมและพัฒนาช่องทางในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน ด้วยการเชื่อมโยงกับเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมที่ทันสมัย

๗.๓.๒ ส่งเสริมและพัฒนากิจการสื่อสารมวลชนที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน

๗.๓.๓ ส่งเสริมให้สื่อสารมวลชนทุกประเภทมีอิสระ เสรีภาพในการเสนอข้อมูลข่าวสาร

ยุทธศาสตร์ประเทศ

ยุทธศาสตร์ประเทศ (Country Strategy) จัดทำขึ้นจากการประชุมเชิงปฏิบัติการหัวหน้าส่วนราชการระดับปลัดกระทรวงหรือเทียบเท่า วาระพิเศษ เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๕ ณ โรงแรมเชอราตัน พัทยา จังหวัดชลบุรี เพื่อร่วมกันวางยุทธศาสตร์ วิสัยทัศน์ เป้าหมายและแนวทางในการทำงานร่วมกันตลอดจนแลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวกับภาพรวมของการทำงานร่วมกันในรอบปีที่ผ่านมา ซึ่งเดิมประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ ๒๘ ประเด็นหลัก ๕๖ แนวทางการดำเนินการ รวมทั้งได้มีการบูรณาการร่วมกับยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Strategy) จากการประชุมเชิงปฏิบัติการการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนปี ๒๕๕๘ ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ ณ ห้องประชุม ๕๐๑ ตึกบัญชาการ ทำเนียบรัฐบาล เพื่อเตรียมความพร้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งเดิมประกอบด้วย ๘ ยุทธศาสตร์ ๓๐ ประเด็นหลัก ๗๙ แนวทางการดำเนินการ เพื่อเป็นกรอบการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๗ โดยมีรายละเอียดดังนี้

วิสัยทัศน์ : “ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขัน คนไทยอยู่ดีกินดี มีความเสมอภาคและเป็นธรรม”

หลักการของยุทธศาสตร์ : “ต่อยอดรายได้จากฐานเดิม สร้างรายได้จากโอกาสใหม่ เพื่อความสมดุลและการพัฒนาอย่างยั่งยืน”

- วัตถุประสงค์ :**
๑. รักษาฐานรายได้เดิม และสร้างรายได้ใหม่
  ๒. เพิ่มประสิทธิภาพของระบบการผลิต (ต้องผลิตสินค้าได้เร็วกว่าปัจจุบัน)
  ๓. ลดต้นทุนให้กับธุรกิจ (ด้วยการลดต้นทุนค่าขนส่งและโลจิสติกส์)

- เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ :**
๑. การเพิ่มรายได้จากฐานเดิม
  ๒. การสร้างรายได้จากโอกาสใหม่
  ๓. การลดรายจ่าย
  ๔. การเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขัน

ยุทธศาสตร์ : ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ ๓๐ ประเด็นหลัก ๗๙ แนวทางการดำเนินการ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อหลุดพ้นจากประเทศรายได้ปานกลาง (Growth & Competitiveness) ประกอบด้วย ๙ ประเด็นหลัก ๓๓ แนวทางการดำเนินการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การลดความเหลื่อมล้ำ (Inclusive Growth) ประกอบด้วย ๘ ประเด็นหลัก ๒๐ แนวทางการดำเนินการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การเติบโตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Growth) ประกอบด้วย ๕ ประเด็นหลัก ๑๑ แนวทางการดำเนินการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การสร้างความสมดุลและปรับระบบบริหารจัดการภาครัฐ (Internal Process) ประกอบด้วย ๘ ประเด็นหลัก ๑๕ แนวทางการดำเนินการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อหลุดพ้นจากประเทศรายได้ปานกลาง (Growth & Competitiveness)

ประกอบด้วย ๙ ประเด็นหลัก ๓๓ แนวทางการดำเนินการ

ประเด็นหลัก	แนวทางการดำเนินการ
๑. ด้านเกษตร	๑.๑ แผนที่ใช้ที่ดิน (Zoning) เพื่อผลิตสินค้าเกษตร ๑.๒ การพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ
๒. ด้านอุตสาหกรรม	๒.๑ แผนที่ใช้ที่ดิน (Zoning) อุตสาหกรรม ๒.๒ กำหนดและส่งเสริมอุตสาหกรรมในอนาคต (Bin-plastic, etc.) ๒.๓ การเพิ่มขีดความสามารถให้ SME และ OTOP สู่อุตสาหกรรม ๒.๔ การนำทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยมาเพิ่มมูลค่า
๓. การท่องเที่ยวและบริการ	๓.๑ แผนที่ใช้ที่ดินจัดกลุ่มเมืองท่องเที่ยว ๓.๒ เพิ่มขีดความสามารถทางการท่องเที่ยวเข้าสู่รายได้ ๒ ล้านล้านบาทต่อปี ๓.๓ ไทยเป็นศูนย์กลาง Medical Tourism ของภูมิภาค
๔. โครงสร้างพื้นฐาน	๔.๑ การพัฒนาระบบโลจิสติกส์และโครงสร้างพื้นฐาน ๔.๒ การลงทุนการให้บริการและใช้ประโยชน์ ITC ๔.๓ การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมเชื่อมโยงในภูมิภาคอาเซียน
๕. พลังงาน	๕.๑ นโยบายการปรับโครงสร้างการใช้และราคาพลังงานที่เหมาะสม ๕.๒ การลงทุนเพื่อความมั่นคงของพลังงานและพลังงานทดแทน ๕.๓ การเชื่อมโยงแหล่งพลังงานและผลิตพลังงานทางเลือกในอาเซียน
๖. การเชื่อมโยงเศรษฐกิจในภูมิภาค	๖.๑ การเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้า บริการ และการลงทุน เพื่อเชื่อมโยงโอกาสจากอาเซียน ๖.๒ แก้ไข กฎหมาย กฎระเบียบ รองรับประชาคมอาเซียน ๖.๓ ขับเคลื่อนการเชื่อมโยงนิคมอุตสาหกรรมทวาย และ Eastern seaboard ๖.๔ เสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน
๗. การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน	๗.๑ การปรับปรุงขีดความสามารถในการแข่งขัน (๑๐๐ ดัชนีชี้วัด) ๗.๒ การพัฒนาการสร้าง Brand ประเทศไทย เป็น Modern Thailand
๘. การวิจัยและพัฒนา	๘.๑ ขับเคลื่อนค่าใช้จ่ายด้าน R & D เป็นร้อยละ ๑ ของ GDP ๘.๒ Talent Mobility การใช้ประโยชน์จากกำลังคนด้าน S & T ๘.๓ การใช้ประโยชน์ Regional Science Parks ๘.๔ การขับเคลื่อนข้อริเริ่มกระบวนกรอบความร่วมมืออาเซียน

ประเด็นหลัก	แนวทางการดำเนินการ
๙. การพัฒนาพื้นที่และเมืองเพื่อเชื่อมโยงโอกาสจากอาเซียน	๙.๑ การพัฒนาเมืองหลวง ๙.๒ การพัฒนาเมืองเกษตร ๙.๓ การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรม ๙.๔ การพัฒนาเมืองท่องเที่ยว ๙.๕ การพัฒนาเมืองบริการสุขภาพ ๙.๖ การพัฒนาเมืองชายแดนเพื่อการค้าการลงทุน ๙.๗ การพัฒนาเมืองชายแดนเพื่อการค้าการลงทุน ๙.๘ ปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาเมืองที่มีศักยภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การลดความเหลื่อมล้ำ (Inclusive Growth) ประกอบด้วย ๘ ประเด็นหลัก ๒๐ แนวทางการดำเนินการ

ประเด็นหลัก	แนวทางการดำเนินการ
๑๐. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา	๑๐.๑ ปฏิรูปการศึกษา (ครู หลักสูตร เทคโนโลยีการดูแลเด็กก่อนวัยเรียน และ การใช้ ICT ในระบบการศึกษาเช่น แท็บเล็ตและอินเทอร์เน็ตไร้สาย เป็นต้น) ๑๐.๒ พัฒนาภาคการศึกษารองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
๑๑. การยกระดับคุณภาพชีวิตและมาตรฐานบริการสาธารณสุข	๑๑.๑ การจัดระบบบริการ กำลังพล และงบประมาณ ๑๑.๒ การพัฒนาระบบคุ้มครองผู้บริโภคพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ๑๑.๓ สร้างและพัฒนาความร่วมมือระหว่างไทยกับประเทศสมาชิกอาเซียน ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต
๑๒. การจัดสวัสดิการสังคมและการดูแลผู้สูงอายุ เด็ก สตรี ผู้ด้อยโอกาส	๑๒.๑ การพัฒนาระบบสวัสดิการ และเพิ่มศักยภาพและโอกาส ความเท่าเทียมคุณภาพชีวิต ๑๒.๒ กองทุนสตรี
๑๓. การสร้างโอกาสและรายได้แก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และเศรษฐกิจชุมชน	๑๓.๑ กองทุนตั้งตัวได้ ๑๓.๒ กองทุนหมู่บ้าน ๑๓.๓ โครงการ SML ๑๓.๔ โครงการรับจํานําสินค้าเกษตร
๑๔. แรงงาน	๑๔.๑ การพัฒนาทักษะเพื่อเพิ่มคุณภาพแรงงาน ให้สอดคล้องกับความต้องการและพัฒนาทักษะผู้ประกอบการ ๑๔.๒ การจัดการแรงงานต่างด้าว ๑๔.๓ การพัฒนาระบบการคุ้มครองแรงงานในระบบและนอกระบบตามกฎหมายอย่างทั่วถึงพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ประเด็นหลัก	แนวทางการดำเนินการ
๑๕. ระบบยุติธรรม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ	๑๕.๑ การเข้าถึงระบบยุติธรรมของประชาชน
๑๖. การต่อต้านคอร์รัปชัน สร้างธรรมาภิบาลและความโปร่งใส	๑๖.๑ การรณรงค์และสร้างแนวร่วมในสังคม ๑๖.๒ การเสริมสร้างธรรมาภิบาลรองรับประชาคมอาเซียน
๑๗. การสร้างองค์ความรู้ เรื่องอาเซียน	๑๗.๑ ภาคประชาชน ๑๗.๒ ภาคแรงงานและผู้ประกอบการ ๑๗.๓ บุคลากรภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การเติบโตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Growth)

ประกอบด้วย ๕ ประเด็นหลัก ๑๑ แนวทางการดำเนินการ

ประเด็นหลัก	แนวทางการดำเนินการ
๑๘. การพัฒนาเมือง อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เพื่อความยั่งยืน	๑๘.๑ พัฒนาตัวอย่างเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ๑๐ แห่ง เพื่อความยั่งยืน
๑๙. การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (GHG)	๑๙.๑ การประหยัดพลังงาน ๑๙.๒ การปรับปรุงกฎระเบียบ (เช่น green building code) ๑๙.๓ ส่งเสริมการดำเนินงาน CSR เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
๒๐. นโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม	๒๐.๑ ระบบภาษีสิ่งแวดล้อม ๒๐.๒ การจัดซื้อจัดจ้างสีเขียวในภาครัฐ
๒๑. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและการบริหารจัดการน้ำ	๒๑.๑ การปลูกป่า ๒๑.๒ การลงทุนด้านการบริหารจัดการน้ำ ๒๑.๓ พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอาเซียน
๒๒. การเปลี่ยนแปลงสถานะภูมิอากาศ	๒๒.๑ การป้องกันผลกระทบและปรับตัว (mitigation and adaptation) ๒๒.๒ การป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติธรรมชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การสร้างความสมดุลและปรับระบบบริหารจัดการภาครัฐ (Internal Process)

ประกอบด้วย ๘ ประเด็นหลัก ๑๕ แนวทางการดำเนินการ

ประเด็นหลัก	แนวทางการดำเนินการ
๒๓. กรอบแนวทางและ การปฏิรูปกฎหมาย	๒๓.๑ ปรับกรอบแนวทางระบบกฎหมายของประเทศ ๒๓.๒ เพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรและองค์กรด้านยุติธรรม ๒๓.๓ ปรับปรุงระเบียบ ข้อกฎหมายที่เป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาประเทศ
๒๔. การปรับโครงสร้าง ระบบราชการ	๒๔.๑ เพิ่มประสิทธิภาพองค์กรภาครัฐและพัฒนารูปแบบการทำงานของภาครัฐ ด้วยการสร้างความพร้อมในการบริหารการจัดการแบบบูรณาการ โดยมี ประชาชนเป็นศูนย์กลาง ๒๔.๒ ป้องกันและปราบปรามทุจริตคอร์รัปชัน ๒๔.๓ เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนด้วยระบบ E - Service
๒๕. การพัฒนากำลังคน ภาครัฐ	๒๕.๑ บริหารกำลังคนให้สอดคล้องกับบทบาทภารกิจที่มีในปัจจุบัน และ เตรียมพร้อมสำหรับอนาคต ๒๕.๒ พัฒนาทักษะและศักยภาพของกำลังคนภาครัฐ และเตรียมความพร้อม บุคลากร ภาครัฐสู่ประชาคมอาเซียน
๒๖. การปรับโครงสร้าง ภาษี	๒๖.๑ ปรับโครงสร้างภาษีทั้งระบบให้สนับสนุนการกระจายรายได้ และเพิ่มขีด ความสามารถในการแข่งขัน
๒๗. การจัดสรรงบประมาณ	๒๗.๑ พัฒนาระบบการจัดสรรงบประมาณให้สามารถสนับสนุนการปฏิบัติงาน ตามนโยบายรัฐบาล
๒๘. การพัฒนาสินทรัพย์ ราชการที่ไม่ได้ใช้งาน ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	๒๘.๑ สืบสวนสินทรัพย์ราชการที่ไม่ได้ใช้งาน ๒๘.๒ บริหารจัดการสินทรัพย์ราชการที่ไม่ได้ใช้งานให้เกิดประโยชน์สูงสุด
๒๙. การแก้ไขปัญหาความ มั่นคงจังหวัดชายแดน ภาคใต้ และเสริมสร้าง ความมั่นคงในอาเซียน	๒๙.๑ ประสานบูรณาการงานรักษาความสงบและส่งเสริมการพัฒนาในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ภายใต้กรอบนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ๒๙.๒ การเสริมสร้างความมั่นคงของประชาคมอาเซียน
๓๐. การปฏิรูปการเมือง	๓๐.๑ กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

ยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่

สรุปกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สารสำคัญดังนี้

๑) แนวคิดและหลักการ

ยึดแนวความคิดการพัฒนาตาม “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ให้เกิดการพัฒนาที่สมดุล เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อผลกระทบจากกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งจากภายนอกและภายในประเทศ ควบคู่กับแนวคิด “การพัฒนาแบบองค์รวม” ที่ยึดคน ผลประโยชน์ของประชาชน ภูมิสังคม ยุทธศาสตร์พระราชทาน (เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา) ยึดหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคภาคีการพัฒนา และหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้สังคม สมานฉันท์ และอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน

๒) ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคกลาง

๒.๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนา

(๑) พัฒนาฐานเศรษฐกิจหลักของประเทศให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อรักษาเสถียรภาพ การพัฒนาอุตสาหกรรม เกษตร การบริการ การลงทุนให้มีความมั่นคงและเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เช่น ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม ส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดกลาง และขนาดย่อม พัฒนาการเกษตร พื้นฟูการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาประสิทธิภาพโลจิสติกส์

(๒) พัฒนาศักยภาพคน ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้มีคุณภาพ มีธรรมาภิบาล เพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจโลก ควบคู่กับการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น เช่น ส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนนอกระบบ การอาชีวศึกษา ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา โดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่งเสริมบทบาทของครอบครัว ชุมชน และภาคประชาสังคมในการสร้างวัฒนธรรมในการดูแลสุขภาพ

(๓) อนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมให้มีความสมดุลต่อระบบนิเวศ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาฐานเศรษฐกิจหลักของประเทศ โดยเร่งแก้ไขปัญหาคัดเซาะชายฝั่งทะเล ป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อม พื้นฟูคุณภาพน้ำแม่น้ำเจ้าพระยา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนา อนุรักษ์ และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๔) เสริมสร้างศักยภาพการพัฒนาเมือง และพื้นที่ชายแดน ตามแนวเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งแนวเหนือ-ใต้ และแนวตะวันออก-ตะวันตก เพื่อเป็นประตูการค้าเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้านและนานาชาติ

(๕) บริหารจัดการพัฒนาพื้นที่เมือง และชนบทอย่างมีส่วนร่วม และเกื้อกูลกัน เพื่อให้มีการจัดระเบียบรูปแบบการพัฒนาเมืองและชุมชนได้สอดคล้องกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและความต้องการของชุมชน

๒.๒ ทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัด

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑ ประกอบด้วย นครปฐม ราชบุรี กาญจนบุรี และสุพรรณบุรี ควรเน้นพัฒนาการส่งเสริมและสนับสนุนสินค้าเกษตรอุตสาหกรรมด้วยระบบการผลิตที่ปลอดภัย ต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑
(นครปฐม กาญจนบุรี ราชบุรี และสุพรรณบุรี)
(พ.ศ.๒๕๕๗ - ๒๕๖๐)

★ **วิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัด**

“ เป็นแหล่งผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานการค้าผ่านแดน และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ”

★ **พันธกิจ**

๑. ศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อนำไปใช้พัฒนาการผลิต การแปรรูป การตลาด และการท่องเที่ยว
๒. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้สามารถรองรับการผลิต การแปรรูป และการท่องเที่ยว
๓. จัดหา และพัฒนาปัจจัยการผลิตให้มีคุณภาพ และปริมาณเพียงพอต่อการผลิตแปรรูป และการท่องเที่ยว
๔. ผลิต แปรรูปสินค้าการเกษตร และการบริการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ ทั้งภายในและต่างประเทศ
๕. แสวงหาตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ ตลอดจนเสริมสร้างช่องทางการจัดจำหน่ายที่สามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้อย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ

★ **ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ มีรายละเอียดดังนี้**

๔ ประเด็นยุทธศาสตร์	๔ เป้าประสงค์	๑๑ กลยุทธ์
๑. การส่งเสริมความปลอดภัยและคุณภาพในการผลิต และส่งออกสินค้าเกษตร และเกษตรอุตสาหกรรมที่ได้มาตรฐาน	๑. ผู้บริโภคทั้งภายในและต่างประเทศบริโภคสินค้าที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน	๑. พัฒนากลไกในการเพิ่มผลผลิตให้ได้มาตรฐาน ๒. เสริมสร้างศักยภาพด้านการตลาด และการประชาสัมพันธ์สินค้าการเกษตร ๓. ส่งเสริม สนับสนุนการนำนวัตกรรมมาใช้ในการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร
๒. การเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างสร้างสรรค์	๒. เพิ่มรายได้และจำนวนนักท่องเที่ยว	๔. พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ๕. พัฒนาปัจจัยพื้นฐานสินค้าบริการอย่างมีคุณภาพ ๖. พัฒนาการตลาดและการประชาสัมพันธ์ ๗. พัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว

๔ ประเด็นยุทธศาสตร์	๔ เป้าประสงค์	๑๑ กลยุทธ์
๓. ส่งเสริมการค้าผ่านแดนและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน	๓. รายได้จากการค้าผ่านแดนเพิ่มขึ้น	๘. สนับสนุนการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ๙. ส่งเสริมพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการค้าผ่านแดน
๔. การสร้างความเข้มแข็งให้แก่ภาคการเกษตรอย่างยั่งยืน	๔. เกษตรกรมีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น	๑๐. สร้างแรงจูงใจในการปรับปรุงพัฒนาการผลิตที่ปลอดภัย ๑๑. ส่งเสริม สนับสนุนในการเข้าถึงแหล่งทุนและโอกาสในการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนครปฐม (ปี พ.ศ.๒๕๕๘ - ๒๕๖๑)

★ วิสัยทัศน์จังหวัดนครปฐม

“ เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมแปรรูปที่ได้มาตรฐานสากล
การท่องเที่ยวปลอดภัย และชีวิที่เป็นสุข ”

★ พันธกิจ

๑. ยกระดับการผลิตสินค้าการเกษตรและอุตสาหกรรมให้ได้มาตรฐานปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๒. พัฒนาการค้าการลงทุนและระบบโลจิสติกส์ให้ได้มาตรฐาน
๓. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม
๔. การเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ
๕. พัฒนา อุตสาหกรรมสุขภาพและสิ่งแวดล้อมให้สู่ความสมดุลและยั่งยืน
๖. เสริมสร้างความมั่นคงทางสังคม พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างยั่งยืน

๓ ประเด็นยุทธศาสตร์	๔ เป้าประสงค์	๑๓ กลยุทธ์
๑. การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า	๑. สินค้าเกษตร เกษตรอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมมีความปลอดภัยและผ่านการรับรองมาตรฐานสากล ๒. ขยายตลาดและเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการ	๑. เพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพการผลิตภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า ๒. เพื่อการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตร ๓. การสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรและอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมแปรรูปตลอดห่วงโซ่การผลิต ๔. การสร้างความมั่นคงในอาชีพและรายได้แก่เกษตรกร
๒. เพิ่มประสิทธิภาพการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม	๓. จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้เพิ่มขึ้น	๕. พัฒนาระบบการบริหารจัดการและกลไกการท่องเที่ยว ๖. พัฒนาปัจจัยพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว ๗. พัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ๘. พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ๙. พัฒนาด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์

๓ ประเด็นยุทธศาสตร์	๔ เป้าประสงค์	๑๓ กลยุทธ์
๓. การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตประชาชนอย่างยั่งยืน	๔. เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและสร้างความมั่นคงทางสังคมอย่างทั่วถึง	๑๐. ปรับปรุงด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ๑๑. เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ๑๒. พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานเชิงรุก ๑๓. สร้างความตระหนักในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และควบคุมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่าและเป็นธรรม

ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ

วิสัยทัศน์

“ คน ชุมชน มีภูมิคุ้มกัน และพื้นที่ที่มีความพร้อมเผชิญปัญหาและภัยคุกคาม ความมั่นคง รวมทั้งสามารถพัฒนาร่วมกับประเทศรอบบ้านอย่างยั่งยืน ”

ประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ ประกอบด้วย

๑. ยุทธศาสตร์พนักำกำลังเพื่อเสริมสร้างศักยภาพและภูมิคุ้มกันของคน ชุมชน และพื้นที่เป้าหมายอย่างยั่งยืน

๑) เสริมสร้างให้คนและชุมชนมีจิตสำนึกด้านความมั่นคงและมีศักยภาพ ตลอดจนภูมิคุ้มกัน อย่างยั่งยืน โดยสนับสนุน ส่งเสริม และเสริมสร้างการพัฒนาคน ชุมชน หมู่บ้าน บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วม ให้กับผู้นำชุมชน และหมู่บ้าน ผู้นำกลุ่ม/องค์กรชุมชน สภาองค์กรชุมชน และองค์กรภาคประชาสังคม รวมทั้ง ผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างผู้นำชุมชนด้านความมั่นคง

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ให้ความสำคัญกับการป้องกัน และการแก้ไขปัญหาความมั่นคงให้สอดคล้องกับความต้องการของคนและชุมชนในพื้นที่

๓) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สร้างอาชีพ และรายได้บน พื้นฐานปรัชญาบนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานในจังหวัดมีความร่วมมือกับหน่วยงานภาคเอกชน และ เครือข่ายประชาสังคมในจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน และเครือข่ายองค์กรชุมชน ร่วมดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๒. ยุทธศาสตร์การจัดระบบป้องกันเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน ดำเนินการจัดทำแผน ระเบียบชุมชน

เสริมสร้างความเข้มแข็ง และพัฒนาระบบต่าง ๆ ในพื้นที่จังหวัดชายแดน และชายฝั่งทะเล

๓. ยุทธศาสตร์เสริมสร้างความมั่นคงในมิติวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการจัดการโดยสันติวิธี

๑) สนับสนุน/ส่งเสริม การจัดเวทีประชาคมในระดับต่างๆ ตามความพร้อมของแต่ละพื้นที่ เพื่อ นำวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชน/ท้องถิ่น มาเป็นแนวทางในการดำเนินงาน

๒) สนับสนุนหน่วยงานของรัฐ ให้นำวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชน/ท้องถิ่น มาประยุกต์ใช้ในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง และ/เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ โดยจัดเป็น โครงการนำร่องตามความพร้อมของชุมชน หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด

๓) ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และปลูกฝังแนวทางการจัดการความขัดแย้งโดยแนวทางสันติวิธี เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ ที่จะลดระดับความรุนแรงเมื่อเผชิญกับสถานการณ์ และปัญหาความมั่นคงรูปแบบต่าง ๆ

๔) ส่งเสริมเวทีและประชาคมการเรียนรู้การจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี และกระบวนการ ยุติธรรมชุมชน เพื่อให้เข้าใจ และมีทักษะการจัดการความขัดแย้งในระดับชุมชน ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนา บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในกระบวนการจัดการความขัดแย้ง เพื่อสนับสนุนหน่วยงานของรัฐในกระบวนการ เจริญไกล่เกลี่ยข้อพิพาทที่เกิดขึ้น

๕) ส่งเสริม/สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีบทบาทเป็นศูนย์ประสานความร่วมมือของชุมชนในการจัดการความขัดแย้งภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ทั้งกระบวนการยุติธรรมทางเลือก และกระบวนการยุติธรรมสมานฉันท์ (Restorative Justice) ซึ่งเป็นกระบวนการที่กลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย มาร่วมมือกันเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น รวมทั้งสนับสนุนการมีคณะกรรมการไตรภาคีระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ผู้ที่ประสบความเดือดร้อน และ ผู้แทนภาควิชาการและสื่อสารมวลชน เพื่อหาข้อยุติความขัดแย้งของคนในสังคม

๖) ส่งเสริมให้องค์กรนอกภาครัฐเป็นหน่วยเจ้าภาพสร้างกลไกการเจรจาข้อยุติและทางออกในการแก้ไขข้อขัดแย้ง รวมถึงความแตกแยกในสังคม ที่อาจจะนำไปสู่ความรุนแรงและเกิดผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม

๗) ศึกษา วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ในการจัดการความขัดแย้งของชุมชนและท้องถิ่น โดยให้ชุมชนเป็นพลังหลักในการดำเนินการและสนับสนุนการเผยแพร่แนวทางการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธีของภาคประชาชน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ของทุกภาคส่วน

๘) ส่งเสริมการดำรงรักษาวัฒนธรรมของท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมการศึกษาประวัติศาสตร์ โบราณคดี และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้คนในท้องถิ่นมีความภูมิใจในประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์ชาติไทย

๔. ยุทธศาสตร์พัฒนาฐานข้อมูลและองค์ความรู้ด้านความมั่นคง

๑) สนับสนุนการพัฒนาข้อมูลและระบบฐานข้อมูลตั้งแต่ระดับกระทรวง กรม ภาค จังหวัด รวมทั้งเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลในทุกระดับ โดยใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศและภาพถ่ายดาวเทียม รวมทั้งให้ความสำคัญกับข้อมูลสภาพพื้นที่ ข้อมูลความต้องการของชุมชนที่มีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชน เพื่อนำมาพิจารณาจัดทำและสนับสนุนแผนงาน/โครงการ ที่สอดคล้องกับสถานการณ์/ความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และตอบสนองความต้องการของชุมชน

๒) พัฒนาและจัดทำข้อมูลและระบบฐานข้อมูลด้านการข่าว การบูรณาการด้านการข่าวในทุกระดับของศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และสามารถเชื่อมโยงข้อมูลที่น่าสนใจสู่การแจ้งเตือน และสั่งการแก้ไขปัญหาได้ทันเหตุการณ์ โดยอาจจัดให้มีศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งส่งเสริมการข่าวภาคประชาชน

๓) ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและเหมาะสมกับระดับวัย โดยให้นับพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานของเด็กและเยาวชนในพื้นที่ ให้มีจิตสำนึกด้านความมั่นคง โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน รวมทั้งเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านความมั่นคงให้กับผู้บริหาร เจ้าหน้าที่รัฐ และองค์กรที่เกี่ยวข้อง อาทิ เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาสาสมัคร กลุ่มมวลชน เป็นต้น

๔) พัฒนา/ส่งเสริมการศึกษา และสนับสนุนการนำผลงานศึกษา/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับการดำเนินงานการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติในทุกระดับ

๕) ส่งเสริมให้หน่วยงานรัฐ หน่วยงานทางวิชาการ สถาบันการศึกษา หรือศูนย์วิชาการ ด้านความมั่นคง เป็นองค์กรกลางในการศึกษาวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้านความมั่นคง รวมทั้งการถ่ายทอดวิชาการและองค์ความรู้สู่สาธารณชน หน่วยงานภาครัฐด้านความมั่นคง และหน่วยงานที่มีภารกิจสนับสนุนการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ

๖) สนับสนุนการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายความมั่นคง รวมทั้งสร้างช่องทาง การถ่ายทอด องค์ความรู้ด้านความมั่นคงสู่เวทีชุมชนผ่านสถาบันการศึกษา, องค์กรทางศาสนา สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพ ของศูนย์การเรียนรู้/ห้องสมุดชุมชน การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนเสริมสร้างการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงานของรัฐ และพัฒนาเครือข่ายดำเนินงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

๗) ส่งเสริม/สนับสนุนบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน เพื่อพัฒนา ชุมชนและท้องถิ่นในการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ โดยกำหนดแนวทางส่งเสริมให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น มีความรู้ ความเข้าใจการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ

๕. ยุทธศาสตร์เสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้าน สนับสนุนการดำเนินงานของ ชุมชน และท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดชายแดน และจังหวัดชายฝั่งทะเล

๖. ยุทธศาสตร์บริหารจัดการที่มีเอกภาพและประสิทธิภาพ ดำเนินงานภายใต้กลไกการบริหารจัดการตาม ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ พ.ศ.๒๕๕๗ และ/หรือให้เป็นไป ตามที่คณะกรรมการนโยบายและอำนวยการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติมอบหมาย เพื่อขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อความมั่นคงของชาติ

**แนวทางดำเนินการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

๑. กลุ่ม อปท. ที่ต้องส่งเสริมด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบคมนาคม

ผลกระทบ	แนวทางการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม
เส้นทางคมนาคมไม่ครอบคลุมและทรุดโทรม	-สนับสนุนงบประมาณก่อสร้างและปรับปรุงระบบคมนาคมให้ได้มาตรฐาน โดยให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด -ให้ อบจ. เป็นเจ้าภาพหลักในการพัฒนาแบบองค์รวม โดยดำเนินการพัฒนาเส้นทางคมนาคมใน อปท. ที่ขาดแคลนงบประมาณ
สถานีให้บริการด้านพลังงานไม่เพียงพอและปิดบริการเร็ว	-สนับสนุนให้มีการใช้พลังงานทางเลือก
พื้นที่ด้านชายแดนมีความคับแคบไม่สามารถรองรับการเจรจาในชั่วโมงเร่งด่วน	-ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดให้มีศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (One Stop Service), การตรวจปล่อยจุดเดียว (Single Service Inspection) และด้านศุลกากรแบบ Single window

๒. กลุ่ม อปท. ที่ต้องส่งเสริมด้านการค้าและการลงทุน

ผลกระทบ	แนวทางการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม
อุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน	-สนับสนุนให้สถาบันการเงินผ่อนปรนการปล่อยสินเชื่อในภาคอุตสาหกรรม SMEs ที่มีศักยภาพในการขยายและปรับปรุงเทคโนโลยีใหม่ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ -สนับสนุนแหล่งเงินทุนสำหรับเกษตรกร
ผู้ประกอบการขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องกฎระเบียบพิธีศุลกากรส่งผลให้มีการลักลอบทำการค้าตามแนวชายแดน	-ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสร้างความรู้ความเข้าใจด้านการค้าการลงทุนและเรื่องกฎระเบียบพิธีศุลกากร
ไม่มีจุดกระจายสินค้าและศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ	-ส่งเสริมการดำเนินการก่อสร้างศูนย์กระจายและส่งสินค้าและบริการเบ็ดเสร็จโดยให้ อปท. อำนวยความสะดวกในเรื่องข้อมูล ข้อเสนอแนะ และประสานให้เอกชนดำเนินการ -จัดทำผังเมืองรวมเพื่อเป็นทิศทางในการพัฒนาพื้นที่การค้าและการลงทุน

ผลกระทบ	แนวทางการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม
สินค้าและบริการที่แต่ละประเทศมีลักษณะคล้ายกัน	- ส่งเสริมและพัฒนาด้านการรวมกลุ่มผู้ประกอบการในลักษณะของการรวมกลุ่มเครือข่ายอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม เพื่อให้ผู้ประกอบการมีความเข้มแข็งและสามารถเพิ่มอำนาจต่อรองกับผู้ค้ารายใหญ่ได้
ประสิทธิภาพในการจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูล	- เร่งรัดให้มีการจัดทำระบบโปรแกรมแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีให้ครอบคลุมทุก อปท. เช่น ภาษีโรงเรือน ภาษีป้าย เป็นต้น - อำนวยความสะดวกในเรื่องการจดทะเบียนการค้า (อบจ.)

๓. กลุ่ม อปท. ที่ต้องส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว

ผลกระทบ	แนวทางการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม
ขาดระบบบริหารจัดการและบูรณาการแหล่งท่องเที่ยว/การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว/การบำรุงรักษาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว	- พัฒนาการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นระบบและมีคุณภาพ ได้แก่ การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์, การสร้างเส้นทางเครือข่ายท่องเที่ยว/ กิจกรรมท่องเที่ยวร่วมกันระหว่างอปท. ที่มีแหล่งท่องเที่ยว/ กิจกรรมท่องเที่ยวเชื่อมโยงกันในจังหวัดและจังหวัดที่อยู่ติดกัน, การจัดการความรู้ด้านการท่องเที่ยว, การบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืนและเกิดมูลค่าเพิ่ม เป็นต้น - พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวทุกภาคส่วนให้มีความรู้ความเข้าใจ ในด้านการให้บริการและด้านภาษาเพื่อเป็นการสร้างมาตรฐานและความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว - ประสานทุกภาคส่วนให้บำรุงรักษา ฟื้นฟู และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว โดยนำการจัดการความรู้มาใช้ในการดำเนินงาน - จัดเก็บภาษีจากการท่องเที่ยว
การประชาสัมพันธ์ไม่ต่อเนื่อง/สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ป้ายชี้ทางและศูนย์บริการนักท่องเที่ยวยังไม่ได้มาตรฐาน	- เพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ เว็บไซต์, สื่อวิทยุ และโทรทัศน์ - จัดทำป้ายชี้ทาง/ แผนที่ท่องเที่ยวสองภาษา - จัดตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานและมีเจ้าหน้าที่มีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศให้บริการ - ประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวทราบถึงระเบียบและกฎจราจรของประเทศไทย และกำชับให้เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้มงวดกวดขันเพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

๔. กลุ่ม อปท. ที่ต้องส่งเสริมด้านการศึกษา

ผลกระทบ	แนวทางการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม
เจ้าหน้าที่และประชาชนส่วนใหญ่ไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษและภาษาประเทศเพื่อนบ้านในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ	-สนับสนุนให้สถาบันทางการศึกษาเร่งรัดพัฒนาเยาวชนให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและตลาดแรงงาน -จัดสรรงบประมาณในการจ้างครูสอนภาษาอังกฤษและภาษาประเทศเพื่อนบ้าน/ครูชาวต่างชาติให้เพียงพอกับความต้องการของโรงเรียน -ปรับปรุงหลักสูตรการสอนภาษาต่างประเทศโดยเน้นที่การฟังและพูดเพื่อติดต่อสื่อสารกับชาวต่างชาติ
การสืบค้นข้อมูลของหน่วยงานในประเทศมีอยู่อย่างจำกัดเนื่องจากการจัดทำข้อมูลไม่เป็นระบบและมีความล่าช้า	-สร้างช่องทางการติดต่อสื่อสารที่เป็นภาษาสากลและมีการปรับเปลี่ยนข้อมูลให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ
การเรียนการสอนของไทยไม่สอดคล้องกับประเทศสมาชิกอาเซียน	-ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับประเทศสมาชิกเพื่ออำนวยความสะดวกในการศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนนักเรียนและการศึกษาต่อ -ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนนักเรียนทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน

๕. กลุ่ม อปท. ที่ต้องส่งเสริมด้านสาธารณสุข

ผลกระทบ	แนวทางการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม
ปัญหาโรคติดต่อ โรคระบาด และสุขอนามัย	-ส่งเสริมด้านสาธารณสุขขั้นมูลฐานทั้ง ๑๔ ด้าน ได้แก่ ๑) การสุขศึกษา (Health Education) ๒) โภชนาการ (Nutrition) ๓) การจัดหาสะอาดและการสุขาภิบาล (Water Supply and Sanitation) ๔) การเฝ้าระวังโรคประจำถิ่น (Surveillance for Local Disease Control) ๕) การสร้างภูมิคุ้มกันโรค (Immunization) ๖) การอนามัยแม่และเด็กและการวางแผนครอบครัว (Maternal Child Health and Family Planning) ๗) การรักษาพยาบาลขั้นพื้นฐาน (Simple Treatment) ๘) การจัดหาที่จำเป็น (Essential Drugs)

ผลกระทบ	แนวทางการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม
	๙) สุขภาพจิต (Mental Health) ๑๐) ทันตสาธารณสุข (Dental Health) ๑๑) การอนามัยสิ่งแวดล้อม (Environmental Health) ๑๒) การคุ้มครองผู้บริโภค (Consumer Protection) ๑๓) การป้องกันและควบคุมอุบัติเหตุ และโรคไม่ติดต่อ (Accident and Noncommunicable Disease Control) ๑๔) การป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ (AIDS) -วางแผนรองรับการเข้ามาของแรงงานและนักท่องเที่ยวโดยการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อรองรับการตรวจโรค ป้องกันโรค และรักษาโรค -กำหนดมาตรการตรวจเยี่ยมแหล่งเสื่อมโทรมที่มีความเสี่ยงด้านสุขภาพและยาเสพติดอย่างจริงจัง -พัฒนาขีดความสามารถของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านซึ่งอยู่ในความดูแลของกระทรวงสาธารณสุขให้เป็นกำลังสำคัญของอปท.

๖. กลุ่ม อปท. ที่ต้องส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม

ผลกระทบ	แนวทางการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม
ปัญหาขยะ แหล่งน้ำเน่าเสีย มลพิษทางอากาศ การรุกรานที่ดินทำกิน และการทำลายทรัพยากรป่าไม้	-จัดระบบการจัดเก็บขยะมูลฝอยและให้ อบจ. เป็นแม่ข่ายในการสร้าง โรงกำจัดขยะรวม และการแยกขยะ -วางระบบกำจัดน้ำเสียรวมในเขต อปท. -ออกข้อบัญญัติและเทศบัญญัติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการดูแลรักษาทรัพยากรต้นน้ำ และบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด -จัดการที่ดินทำกินและแบ่งเขตพื้นที่ป่าอุทยานและป่าสงวนให้มีความชัดเจน -ส่งเสริมการศึกษาและการมีส่วนร่วมของประชาชนในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น เช่น การจัดตั้งอาสาสมัครรักษาป่าและอาสาสมัครจัดการขยะชุมชน

๗. กลุ่ม อปท. ที่ต้องส่งเสริมด้านอัตลักษณ์

ผลกระทบ	แนวทางการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม
<p>การส่งเสริมอัตลักษณ์ของตนเอง และการเรียนรู้อัตลักษณ์ของประเทศเพื่อนบ้าน “รู้เขา รู้เรา”</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการถ่ายทอดอัตลักษณ์ของชุมชน อัตลักษณ์อาเซียน และเผยแพร่วัฒนธรรมจารีตประเพณีของประเทศเพื่อนบ้าน - ปลุกฝังอัตลักษณ์ที่สำคัญให้แก่เด็กและเยาวชน เช่น ภาษาพูด ภาษาเขียน ภาษาท้องถิ่น การแต่งกาย การละเล่นพื้นบ้าน อาหาร และขนมไทย - ส่งเสริมการศึกษาและค้นคว้าถึงแหล่งที่มาของวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อเชื่อมโยงให้รู้สึกผูกพันเป็นหนึ่งเดียวกัน - ส่งเสริมการรวมกลุ่มของประชาชนที่มีวิถีชีวิตที่แสดงถึงอัตลักษณ์วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น - จัดทำเอกสารเพื่อเผยแพร่ประวัติศาสตร์และอัตลักษณ์ของท้องถิ่น - จัดทำพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านหรือหอจดหมายเหตุ หอสมุดท้องถิ่น เพื่อแพร่อัตลักษณ์ความเป็นไทย - ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างไทยและประเทศสมาชิกอาเซียน เช่น การจัดการแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน

ส่วนที่ ๓

ศักยภาพของจังหวัดนครปฐม

ศักยภาพของจังหวัดนครปฐม

ลักษณะการพัฒนา

จังหวัดนครปฐม เป็นจังหวัดปริมณฑลของกรุงเทพมหานคร ทำให้เป็นพื้นที่เป้าหมายของการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อรองรับการขยายตัวของกรุงเทพมหานคร ส่งผลให้จังหวัดนครปฐมเป็นศูนย์กลางของภาคตะวันตก และเป็นจุดเริ่มต้นของประตูสู่ภาคใต้ และการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ประกอบกับจังหวัดนครปฐมมีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่าน ทำให้สภาพดินและแหล่งน้ำมีความอุดมสมบูรณ์ สามารถเลือกพืชเศรษฐกิจมาปลูกเป็นพืชเสริมรายได้แก่เกษตรกรได้มากมายหลายชนิด

จากการกระจายความเจริญของกรุงเทพมหานคร และการเคลื่อนย้ายประชากรเข้าสู่จังหวัดนครปฐม ทำให้เศรษฐกิจของจังหวัดนครปฐมขยายตัวในทุกด้านอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการอุตสาหกรรม ด้านการบริการ ด้านการศึกษา มีสถาบันการเงินอยู่จำนวนมาก ทำให้สะดวกในการประกอบกิจกรรมทางพาณิชย์กรรม

จากลักษณะทางการพัฒนาดังกล่าว ทำให้โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดนครปฐมเป็นแหล่งอุตสาหกรรม การบริการ พาณิชยกรรม และเกษตรกรรมผสมผสานที่เอื้อต่อภาคอุตสาหกรรม ทำให้เศรษฐกิจจังหวัดนครปฐมมีการขยายตัวและเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับการเปิดเสรีทางการค้าของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘ จังหวัดนครปฐม โดยภาคเอกชนหลายภาคส่วนในจังหวัดจะได้รับประโยชน์อย่างมากมาย ซึ่งจังหวัดนครปฐมถือว่าเป็นทางผ่านของเส้นทางสู่ท่าเรือน้ำลึกทวาย ในประเทศเมียนมาร์ มีการหมายมั่นจะผลักดันสินค้าสู่ตลาดโลก โดยหากมีการดำเนินการเปิดตัวท่าเรืออย่างเต็มระบบในระยะ ๒ - ๓ ปีนี้ ความเจริญจะเข้ามาอย่างรวดเร็ว เพราะจังหวัดนครปฐมถือว่าเป็นเส้นทางผ่านจากเมืองหลวงไปสู่ท่าเรือ หมายถึง จะมีนักลงทุนจากต่างชาติเดินทางเข้ามาปักหลักในจังหวัดนครปฐมอย่างแน่นอน เพราะมีความพร้อมในหลายๆ ด้าน โดยธุรกิจประเภทอสังหาริมทรัพย์ จะเติบโตขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๑๐

ศักยภาพการพัฒนาจังหวัด

จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ด้วยหลักการ SWOT Analysis พบว่า จังหวัดนครปฐมมีศักยภาพที่โดดเด่นสำคัญ ดังนี้

- **ด้านที่ตั้ง** เป็นเมืองปริมณฑลของกรุงเทพมหานคร มีระบบโครงข่ายการคมนาคมทั้งทางบกและทางน้ำ เอื้ออำนวยประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ

- **ด้านแหล่งน้ำ** มีแม่น้ำสายสำคัญหล่อเลี้ยง และตอบสนองความต้องการทั้งในภาคเกษตรอุตสาหกรรม และการบริโภคของประชาชน ได้แก่ แม่น้ำท่าจีน และมีระบบชลประทานครอบคลุมเกือบทุกพื้นที่

- **ด้านคุณภาพดิน** มีพื้นที่อุดมสมบูรณ์เหมาะสมกับการทำการเกษตร ทั้งการทำนา ทำสวนทำไร่ ปศุสัตว์ และการประมง

- **ด้านการเกษตรอุตสาหกรรม** เป็นแหล่งผลิตอาหารสู่ครัวโลก มีโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต การเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว อ้อย พืชไร่ พืชผัก ผลไม้ ถั่วฝักยาว และมีการเลี้ยงสัตว์เพื่อการบริโภคและการค้า ได้แก่ ไก่เนื้อ ไก่ไข่ ไก่พื้นเมือง เป็ดเนื้อ สุกร โคเนื้อ โคนม และกระบือ

- **ด้านการท่องเที่ยว** เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ธรรมชาติ การเกษตร การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สุขภาพ และการกีฬา

- **ด้านการศึกษา** มีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาตั้งอยู่ในพื้นที่เกือบทุกสถาบัน เช่น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศิลปากร มหิดล คริสเตียน ราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และวิทยาลัยต่างๆ รวมทั้งสถาบันการศึกษาของตำรวจและทหาร ๔ เหล่าทัพ

สรุปผลการทบทวน SWOT Analysis ศักยภาพของจังหวัดนครปฐม

ปัจจัยภายใน

จุดแข็ง (Strength:S)	จุดอ่อน (Weakness:W)
<ol style="list-style-type: none"> ๑. เป็นจังหวัดปริมณฑล มีการคมนาคมขนส่งสะดวก ๒. ทรัพยากรดินและน้ำอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเกษตร มีแม่น้ำต้นตุนสายหลัก คือ แม่น้ำท่าจีน ๓. ระบบชลประทานครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัด ๔. มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งทางประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมที่โดดเด่นระดับประเทศ ๕. เมืองศูนย์กลางการศึกษาครอบคลุมทุกระดับ ๖. มีโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปขนาดใหญ่รองรับวัตถุดิบในพื้นที่ ๗. ผลิตภัณฑ์ OTOP ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เกษตรกรขาดแหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัย ๒. ภูมิประเทศเป็นที่ลุ่ม ทำให้การระบายน้ำไม่มีประสิทธิภาพ ๓. การใช้สารเคมีในภาคเกษตรกรรมมีจำนวนมาก ๔. การผลิตพืชเกษตรส่วนใหญ่ยังไม่ได้มาตรฐาน GAP ๕. ปัจจัยการผลิตมีราคาแพง ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตภาคเกษตรสูง ๖. สัดส่วนของเด็กและเยาวชนแนวโน้มก่อคดีมากขึ้น ๗. ท่าเลที่ตั้งใกล้กรุงเทพฯ นักท่องเที่ยวไม่นิยมพักค้างแรม ทำให้ขาดรายได้จากการท่องเที่ยวและบริการ

ปัจจัยภายนอก

โอกาส (Opportunity:O)	อุปสรรค (Threat:T)
<p>๑. นโยบายครัวไทยสู่ครัวโลก</p> <p>๒. นโยบายของรัฐให้ความสำคัญกับ Food Safety Zonning, การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zonning), Smart Farmer การบริหารจัดการน้ำ</p> <p>๓. นโยบายรัฐบาลในการเปิดตลาดสินค้าเกษตรในประชาคมอาเซียน</p> <p>๔. การก่อสร้างท่าเรือน้ำลึกทวายในประเทศเพื่อนบ้าน</p> <p>๕. นโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาล</p> <p>๖. การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน นักท่องเที่ยวในกลุ่มเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น</p> <p>๗. การเปลี่ยนแปลงสถานะด้านเศรษฐกิจ อัตราการขยายตัว และเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศไทยอยู่ในเกณฑ์ดี ภาคอุตสาหกรรมเป็นภาคการผลิตที่มีบทบาทสูง ภาคเกษตรเป็นแหล่งสร้างรายได้หลักของประชาชน</p>	<p>๑. พื้นที่เกษตรประสบปัญหาภัยธรรมชาติ</p> <p>๒. ผลกระทบจากการบังคับใช้ผังเมืองรวม ไม่สามารถอนุญาตให้ตั้งโรงงานได้</p> <p>๓. การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศของโลก ส่งผลกระทบต่อด้านการเกษตร เช่น ผลผลิตน้อยลง ด้านสังคม เช่น โรคระบาด การเคลื่อนย้ายแรงงาน เกษตรกรยากจน และปัญหาภัยธรรมชาติ</p> <p>๔. การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ก่อให้เกิดการแข่งขันด้านการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยว</p> <p>๕. การเปลี่ยนแปลงสถานะด้านสังคม ประเทศไทยก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุจากการมีโครงสร้างประชากรที่วัยสูงอายุเพิ่มขึ้น วัยเด็ก และวัยแรงงานลดลง</p>

(ข้อมูล : แผนพัฒนาจังหวัดนครปฐม ๔ ปี พ.ศ.๒๕๕๘ - ๒๕๖๑)

ส่วนที่ ๔

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วิสัยทัศน์

“ นครปฐมเมืองน่าอยู่ ชุมชนเข้มแข็ง แหล่งผลิตอาหารปลอดภัย
มีแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมดี เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่ประชาคมอาเซียน ”

พันธกิจ

- ยกระดับคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ และสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน
- ปรับปรุงและพัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคมทั้งทางบก ทางน้ำ ด้านสาธารณสุขโรค / สาธารณูปการ และโครงสร้างพื้นฐาน
- บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
- พัฒนากระบวนการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น
- ส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

เป้าประสงค์

- การพัฒนาด้านการศึกษามีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐาน ประชาชนมีศักยภาพในการเรียนรู้ เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่น
- การทำนุบำรุงรักษาศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- เศรษฐกิจชุมชนมีความเข้มแข็ง มีศักยภาพในการพัฒนาอาชีพ ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น รวมทั้งการส่งเสริมการผลิตผลผลิตทางการเกษตรปลอดภัยจากสารพิษเพื่อการบริโภค
- การจัดการด้านสาธารณสุข กีฬา นันทนาการ สวัสดิการสังคม / การสังคมสงเคราะห์ มีประสิทธิภาพ ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- การเชื่อมโยงระบบการคมนาคมขนส่งมีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐาน และเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน สามารถรองรับการขยายตัวของเมืองในอนาคตและเศรษฐกิจของชุมชน
- ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการดูแลรักษาให้เกิดความสมดุลอย่างมีคุณภาพ ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน
- แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ/เชิงสุขภาพ มีศักยภาพ และสร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่น
- ระบบการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานของท้องถิ่นมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมและความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการพัฒนาท้องถิ่น
- การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย ๖ ด้าน ดังนี้

■ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

- แนวทางการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาการศึกษาและส่งเสริมระบบการศึกษาอย่างยั่งยืน
  - พัฒนาระบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและส่งเสริมการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย และส่งเสริมความเสมอภาคในการศึกษา
  - สร้างศักยภาพทางการศึกษา ส่งเสริม และพัฒนาทักษะ เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
- แนวทางการพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริมการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และงานรัฐพิธี
- แนวทางการพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริม สนับสนุน แหล่งการเรียนรู้ ช่องทางการรับรู้ข่าวสาร
- แนวทางการพัฒนาที่ ๔ ส่งเสริม สนับสนุนการเผยแพร่ และการปฏิบัติด้านคุณธรรมทางศาสนา จริยธรรม ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- แนวทางการพัฒนาที่ ๕ อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน โบราณวัตถุ พิพิธภัณฑสถานท้องถิ่น และศาสนสถาน
- แนวทางการพัฒนาที่ ๖ ส่งเสริม สนับสนุน การเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมในครอบครัว สถานศึกษา และชุมชน

■ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

- แนวทางการพัฒนาที่ ๑ พัฒนา ส่งเสริม และฝึกอบรมอาชีพให้ประชาชน
  - สร้างทักษะ พัฒนาฝีมือกลุ่มอาชีพ พร้อมรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
  - สร้างเครือข่ายในการพัฒนาอาชีพควบคู่ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- แนวทางการพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต/ผลผลิตทางการเกษตรปลอดภัย จากสารพิษ ผลิตภัณฑ์ชุมชน และอุตสาหกรรม SME
- แนวทางการพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวทางพระราชดำริ เศรษฐกิจพอเพียง
- แนวทางการพัฒนาที่ ๔ ส่งเสริมการพัฒนาพลังงานทดแทน และการประหยัดพลังงาน

■ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาด้านสังคม

- แนวทางการพัฒนาที่ ๑ ส่งเสริม สนับสนุนกีฬาและนันทนาการ
- แนวทางการพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริม สนับสนุนกิจการสาธารณสุข
- แนวทางการพัฒนาที่ ๓ แก้ไข ป้องกัน และต่อต้านยาเสพติด
- แนวทางการพัฒนาที่ ๔ ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาสังคม และงานสวัสดิการสังคม

- แนวทางการพัฒนาที่ ๕ การป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อยในบ้านเมือง และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- แนวทางการพัฒนาที่ ๖ ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานบรรเทาสาธารณภัย จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ และอุปกรณ์ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- แนวทางการพัฒนาที่ ๗ เสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน
- แนวทางการพัฒนาที่ ๘ การเสริมสร้างความสมานฉันท์ในสังคม

■ **ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว**

- แนวทางการพัฒนาที่ ๑ พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และมลภาวะ
- แนวทางการพัฒนาที่ ๒ บำรุงรักษาแม่น้ำลำคลอง แหล่งน้ำต่างๆ และการป้องกันน้ำท่วม และน้ำเสีย
- แนวทางการพัฒนาที่ ๓ การดูแลรักษา และพัฒนาที่สาธารณะ
- แนวทางการพัฒนาที่ ๔ พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เชิงนิเวศ และเชิงสุขภาพ
- แนวทางการพัฒนาที่ ๕ พัฒนา ส่งเสริม พื้นที่ที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่
- แนวทางการพัฒนาที่ ๖ การเตรียมความพร้อมในการรองรับภัยพิบัติทางธรรมชาติ

■ **ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาด้านการบริหารจัดการที่ดี**

- แนวทางการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาการบริหารจัดการที่ดีในองค์กร ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น และส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
- แนวทางการพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริมธรรมาภิบาล การป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในการปฏิบัติราชการ
- แนวทางการพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมสวัสดิการแก่ผู้บริหาร และผู้ช่วยเหลือ อปท. สมาชิกสภา อปท. ข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงาน
- แนวทางการพัฒนาที่ ๔ ปรับปรุง พัฒนาขีดสมรรถนะและวัฒนธรรมการทำงานของบุคลากร - สร้างประสิทธิภาพการจัดการความรู้และพัฒนาหน่วยงานให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ พร้อมรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
- แนวทางการพัฒนาที่ ๕ สนับสนุนการปฏิบัติงาน ปรับปรุง และพัฒนาระบบเทคโนโลยี-สารสนเทศ เครื่องมือเครื่องใช้ และอาคารสถานที่

- แนวทางการพัฒนาที่ ๖ ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจการท้องถิ่น
- แนวทางการพัฒนาที่ ๗ ปรับปรุง พัฒนารายได้ และจัดการสินทรัพย์ราชการที่ไม่ได้ใช้งานให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- แนวทางการพัฒนาที่ ๘ เพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบภายใน
- แนวทางการพัฒนาที่ ๙ สนับสนุน ส่งเสริมการดำเนินงานพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ กระบวนการยุติธรรมชุมชน และการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี

■ **ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านการบริการสาธารณะ**

- แนวทางการพัฒนาที่ ๑ ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาถนน สะพาน ทางเท้า เส้นทางจักรยาน ท่อระบายน้ำ ท่าเทียบเรือ ระบบการจัดการขยะ ระบบบำบัดน้ำเสีย และซ่อมแซมปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคที่ได้รับความเสียหายจากสาธารณภัย
- แนวทางการพัฒนาที่ ๒ พัฒนาระบบจราจร และการคมนาคมขนส่ง
- แนวทางการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาระบบไฟฟ้า - ประปา
- แนวทางการพัฒนาที่ ๔ ส่งเสริม สนับสนุน การจัดทำผังเมือง ผังเมืองรวม ผังเมืองเฉพาะ และป้องกันการบุกรุกที่สาธารณประโยชน์
- แนวทางการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาแหล่งน้ำคูคลอง และระบบชลประทาน เพื่อการอุปโภค-บริโภค การเกษตร และอื่น ๆ